Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СССР-эй Бурядай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

1921 оной ... 21-һээ гарана | № 252 (13966) | 1972 оной октябриин 25, среда | Сэн 2 мүнгэн

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Шэтэ хотые Октябриин Революциин орденоор шагнаха тухай

Ажахын ба соёлой байгуулалтын талаар Шэтын ажалшадай туйлаһан ехэ амжалтануудай түлөө, Шэтын хүдэлмэришэдэй революционно габьяануудые тэмдэглэн, **Шэтэ хотые Октябриин Революциин** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Н. ПОДГОРНЫЙ.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1972 оной октябриин 23.

...АХЫ БҮХЭНДЭ— ...ХАМАЛНУУДАЙ ...ҮРТЭ

...табин жэлэй алдарта ойн һайндэр үдэрһөө үдэртэ ...байна. Совет хүнүүд энэ һайндэрөө ажалай эрхим ...угтаха гэжэ шэнэ эдэбхи үүсхэл гаргана.

...Түнхэнэй аймагай Ажалай Улаан Тугай орденто ...колхозой үхэршэд ойн баярай хүндэлэлдэ шаха... шэгнүүрые сүүдхэдэ мянга-мянган граммаар ...шиидээд, республикынгаа бүхы үхэршэдые со... мүрысөөндэ урин байна. Эдэнэрэй үүсхэл КПСС-эй БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ һайшаагдажа, ... үедэ үхэрнүүдые олоор, һайнаар шахан тар... гүрэндэ эрхим шанартай мяха элбэгээр тушааж, ... түсэб, уялгануудаа үлүүлэн дүүргэхэ социалис ...колхознигуудай болон совхозуудай хүдэлмэришэ... үргэнөөр дэлгэрүүлхэ эрилтэ КПСС-эй райкомууд... ...комуудта, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, ...партийна организацинуудта табигдаа. Мүнөө үедэ ...социалис уялганууд республикын колхоз, сов... малшадай дунда зүбшэн хэлсэгдэжэ байнхай.

...элнүүдтэ зунай бэлшээриин хаһада үхэр бүхэниие ...граммһаа доошо бэшээр нэмээхэ, намар-үбэлэй һа... шахамалнуудые сүүдхэдэ мянган граммаар тарга... ...мүрысөөн манай республикын колхоз, совхо... ...болоһон байна. Энээнэй аша үрэнь айхабтар ...үнгэрһэн зунай сагта Хяагтын аймагай «Друж... ...үхэршэдэй уряалаар мал адуулагшадай дунда ...үргэнөөр дэлгэржэ, «мянгатанай» тоо урдынхиһаа ...жэлэй эхинһээ хойшо гүрэндэ тушаагда... ...зэргээр 322 килограмм татаһан байна ...Хяагтын, Улаан-Үдын, Зэдын, Захааминай ...ажахынууд гүрэндөө тарган, 342—354 килограмм ...үхэрнүүдые тушааһан байна.

...ногоон дээрэ түлжэһэн, таргалһан малаа ажа... ...шье муудуулангүй, томонуудыень бэлэдхэлэй ...жэжэнүүдыень шахамалнуудай гүүртэдэ ...тэжээлдэ, харууһанда табидаг болоо байнхай. ...үүсхэл гаргаһан «Сибиряк» колхоз, Яруунын... Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхоз болон ...жэшээ харуулна.

...ажахынуудта үхэрнүүдые намар-үбэлэй сагта ...таргалуулха зохид байра баригдажа, тэжээл буй... түхеэрэгдэжэ, ажал ехэтэй хүдэлмэринь оньһо... Мал шахан таргалуулха хүдэлмэри эндэ ...һараһаа захалдаг гуримтай. Шахамалнуудынь томо ...шэгнүүрэйнгээ зэргээр хэдэн бүлэг болгогдоно, ...рационоор эдеэлүүлэгдэнэ. Шахамал бүхэндэ сүүдхэдэ ...грамм үбһэ ба һолоомо, 20—25 килограмм силос, ...грамм тарья талханай эүйл жэжэлэгдэжэ, холижо ...байжа буйлуулагдана гэхэ гү, али тус бүридэнь 8—9 тэжээлэй единицын хэмжээнэй хоол үгтэнэ. ...элдэб бодосуудаар, минеральна эүйлнүүдээр хү... ...байдаг. Иимээр харууһалагдажа, эдеэлүүлэг... ...мая сүүдхэдэ килограмм-килограммаар нэмэдэг ...

...республикын колхоз, совхозуудта 14 мянга га... (хашараг, буруунууд) шахан таргалуулагдахаар та... Энэ хүдэлмэри Улаан-Үдын, Кабанскын, Хяагтын, ...аймагуудта муу бэшээр эмхидхэгдэнхэй. Улаан... ...«Искра» колхоз спиртын заводой үйлэдбэриин ...хэрэглэхэ гэжэ эндэ шахамалнуудай саг зуурын, ...байра түхеэржэ, нилээд олон мал таргалуул...

«Сибиряк» колхозой малшадай үүсхэлые халуунаар Түнхэнэй «Маяк» колхозой үхэршэд шахамалнуу... таргалуулжа байнхай. Эндэ үхэрнүүдынь дулаан ...агдажа, хүсэд рационоор эдеэлүүлэгдэнэ.

...нүүдые намартаа шахан таргалуулха хүдэлмэри ...һайнаар эмхидхэгдээ гэхын аргагүй, эндэ олон ...ушарна. Нэн түрүүн шахан таргалуулагдаха ...шэгнэжэ, дулаан байрада, һайн тэжээлдэ ...олон ажахыда гэдэргэ татагдана. Жэшээнь, Хо... бүхыдөө миил 100 гаран үхэр шахалганда та... Мүн энэ хүдэлмэри Сэлэнгын, Зэдын, Хурам... ...гуудай колхоз, совхозуудта хангалтагүйгөөр эм...

...ажахынууд шахамалнуудаа хүсэд рационоор эдеэ... ...башье, дулаан байраар хангаагүй дээрэһээ шэг... ...һайнаар нэмээжэ шаданагүй. Жэшээнь, Захаами... ...«Дружба» колхоздо шахалганда 269 хашараг ...тус бүридэнь сүүдхэдэ 9,6 тэжээлэй единицын ...үбһэ, зелёнко, горох, ешмээн гэхэ мэтэ жэжэлэг... ...гдажа үгтэнэ. Зүгөөр малынь сүүдхэдэ 800 ...шэгнүүрээ нэмээнэгүй. Энэ юун дээрэһээ ...шахамалнуудынь үдэрэй хүйтэндэ газаа ...нилээд ехэ тэжээлынь малай бэе дулаасуул... ...бшуу. Иигэжэ шахамалнуудые таргалуулха ...баримталангүй байжа, олохон ажахын хүтэлбэри... ...алдуу гаргажа байна ха юм. Зарим газарта ша... ...бэлшээхэ баримтанууд үзэгдэнэ.

...юу харуулнаб гэхэдэ, олохон ажахын хүтэлбэ... ...зооветеринарна мэргэжэлтэд мал намартаа, үбэл... ...таргалуулха гурим һайса ойлгоогүй, тэрээндэ хай... ...хандана бшуу. Иимэ байдалтай эбсэхын аргагүй. ...мяха худалдаха, тушааха энэ жэлэй, мүн ерэхэ ...түүшын кварталай түсэб үлүүлэн дүүргэхын тула ...колхоз бүхэн мал шахан таргалуулха тусхай бааза ...тэндэ дүй дүршэлтэй үхэршэдые табижа, тусхай ...ёһоор эдеэлүүлхэ, һайнаар харууһалха эрилтэ та... Тиихэдээ тэдэнэр энэ талаар түрүү ажахынуудай ...үйлэдбэриинь технологи һайнаар шудалжа, на... ...баримталха болоно.

...таргалуулагдаха бүхы мал үдэр һүнигүй дулаан ...хангагдажа, элдэб бодосуудаар хүсэлдүүлэгдэһэн ...хангагдаха, һайнаар харууһалагдаха зэргэтэй. Кол... ...нуудай хүтэлбэрилэгшэ эдэ гүүртэнүүдтэ шадабари... ...малшадые табижа, тэдэнэрэй дунда социалис мү... ...үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, түрүү малшадые урмашуулха ...анхаарха ушартай. Тиигэжэ намартаа, үбэлдөө ша... ...малнуудэй шэгнүүрые сүүдхэдэ килограмм-килограм... ...нэмэхэ гээшэ бүхы малшадай, мэргэжэлтэдэй мүнөөдэ... ...бүхы зорилго мүн.

Советскэ Союзай ажалшад! Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ, манай Эхэ ороной экономическа ба өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ ССР Союзай 50 жэлэй ойе шэнэ туйлалтануудаар угтая!

(Агууехэ Октябриин социалис революциин 55 жэлэй ойдо зорюулһан КПСС-эй ЦК-гай Уряануудһаа)

XXIV ТҮСЭБТЭ ЮҺЭДЭХИ
эршэ · шанар · дэлисэ

ТАРЯАН ТУШААГДАЖА ҮРГЭЛЖЭЛЬӨӨР

1972 оной октябриин 21-нэй байдалаар республикын колхоз, совхозууд гүрэндөө 45.478 тонно тарья тушаажа, доошолуулагдаһан түсэбөө 91 процент дүүргэбэ. Гүрэнһөө үрэһэ зээлеэр абаһанаа бусааһантай суг тоолобол, бэлэдхэлэй пунктнуудта 49.437 тонно таряан оруулагдаһан байна. Үнгэрһэн долоон хоногто гүрэндэ 1.701 тонно орооһон тушаагдаа.

Гүрэндэ эгээн ехэ тарья Мухар-Шэбэрэй аймагай ажахынууд худалдаа гэхэ гү, али 11.200 тонно тушаажа, түсэбөө 102 процент дүүргэнхэй. Мүн гүрэндэ тарья худалдаха уялгаяа Кабанскын, Хурамхаанай аймагууд дүүргээд байна. Гүрэндөө 9686 тонно тарья худалдаһан Бэшүүрэй аймагай ажахынууд түсэбөө 91 процентдэ хүргөө. Тэрэшэлэн Улаан-Үдын, Хяагтын аймагууд орооһо тушаалгаяа 91—94 процент болгонхой.

Тиигэбэшье орооһо таряанай һайн ургаса хуряаһан Прибайкалиин аймагай ажахынууд түсэбөө миил 76 процент дүүргээ. Эдэнэр үнгэрһэн долоон хоногто оройдоо 71 тонно тарья гүрэнэй амбаарта оруулаа. Тарья тушааха доошолуулагдаһан түсэбөө мүн Түнхэнэй, Хэжэнгын, Яруунын аймагуудай ажахынууд мууса дүүргэжэ байна.

Республикын колхоз, совхозуудай тоогууд дээрэ ехэ таряан хэбтэнэ. Тэрэнийе түргэнөөр сэбэрлэжэ, хатаажа, гүрэндөө тушааха түсэбөө түргэнөөр дүүргэхэ, үрэһэ хүрэнгэ хаажа түгэсхэхэ тон шухала.

ТҮМЭР ЗАМШАДАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Арадай ажахыда шухала ашаа хэрэгтэй газартань саг болзор сооньхүргэхэ гэжэ Зүүн-Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин хүдэлмэришэд эрмэлзэнэ. Түмэр замай станцинуудай коллектив бүхэн мүрысөөнэй эршэ улам шангадхана.

Һаяшаг гурбадахи кварталай дүн гаргагдаба. Галуута-Нуурай станциин коллектив вагонуудта ашаа тээхэ даабаряа 46,3 процентээр үлүүлээ. Бүхыдөө ашаа шэрэхэ даабаряа 1,1 процентээр үлүүлэн дүүргээ. Түмэр замай Улаан-Үдын отделениин, райпрофсожой дамжуулгын Улаан туг мүнгэн шантайгаар Галуута-Нуурай станциин коллективтэ барюулагдаба.

М. СОЛОМЕННЫЙ.

ҺОЛООМОЁО ҺҮРИЛЖЭ ДҮҮРГЭХЭ

Энэ жэлдэ таряанай һолоомон ногообтор байжа, малай тэжээлдэ хэрэглэхэдэ муу шанартай үбһэнһөө үлүү шэмэтэй гэжэ малшад мэдэнэ. Тиимэһээ поли дээрэхи һолоомо заахашье гээнгүйгөөр малай үбэлжэхэ газарта сүм оруулжа абаха тон шухала болоно.

БурАССР-эй статистическэ управлениин мэдээсэһэнэй ёһоор октябриин 16-да республикын колхоз, совхозуудай таряалан дээрэхи һолоомоной 64 процентнь хуряагдажа абтанхай. Энэ хүдэлмэри Хориин, Кабанскын, Түнхэнэй, Мухар-Шэбэрэй, Сэлэнгын аймагуудта муу бэшээр ябуулагдажа, һолоомонойнь 70—78 процент хуряагдажа абтаа.

Зүгөөр үбһэ тэжээл хомортой Баргажанай, Хэжэнгын, Хяагтын, Улаан-Үдын аймагуудай ажахынуудта һолоомонойнь 40 гаран процент суглуулагдаагүй байһаар.

Һолоомоёо суглуулжа абангүй, малда гэшхүүлжэ байха гээшэ гэмтэ хэрэг. Энэл ушарта тон бага ургаса хуряагдана. Жэшээнь, Хэжэнгын аймагта таряанай ургаса муу бэшэ байбашье, гектарай оройдоо 3,2 центнер һолоомон суглуулагдана. Мүн Зэдын аймагта гектарай 3,4 центнер һолоомон хуряагдана.

СССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй социалис мүрысөөн Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводто үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Байгша оной юһэ һарын түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Союзна республикануудта зорюулагдаһан эршэтэ долоон хоногууд эндэ үнгэргэгдэнэ. Казахай, Грузиин, Азербайджанай, Литвагай, Молдавиин республикануудай долоон хоногуудай мүрысөөндэ Валерий Бутринай прибор хабсаргагшадай бригадын гэшүүд түрүүлжэ ябана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Валерий Бутринай бригадын гэшүүд.

П. ГОМБОЖАПОВАЙ фото.

АЖАЛАЙ СОЛО ДУУДУУЛАН...

Дээдэ-Тайлсын совхозой механизаторнууд Василий Хайдуков, Леонид Пономарев, Анатолий Холмогоров гэгшэд эршэтэ ажалаараа аймаг дотороо онсо шалгараа. Тиихэдэ үнинэй комбайнернууд Василий Скворцов, Василий Новицкий, Василий Красиков, автомашинын жолоошод Анатолий Краснопеев, Михаил Рассадин болон бусад ажалдаа эрхим амжалтануудые туйлажа, нэгэнтэ бэшэ магтаал, һайшаалда хүртэһэн байна.

Механизаторнуудайнгаа эрхимээр ажаллаһан дээрэһээ тус совхоз аймаг дотороо эгээн түрүүлэн тарья хуряалгаяа дүүргэһэн юм. Ажахын орооһоной тоогуудта бүхыдөө 29177 центнер орооһон буулгагдаа гэхэ гү, али гектар бүриһөө 9 центнер таряан хуряагдаа. Тиихэдэ гектар бүриһөө 10 центнер тарья хуряаһан нэгэдэхи отделениин таряашад мүрысөөндэ шалгараа. Удаадахи һуурида хоёрдохи отделениин механизаторнууд гараһан байна.

Тарья хуряалгын дүүрэхэтэй адли һолоомо суглуулжа, намарай паар хахалха хүдэлмэреэ тэгшэ ябуулһан юм. Мүнөө үедэ найма мянга гаран центнер һолоомо малай байрануудта зөөгдөө. Тэрэнэй гурба мянганиинь багсалан уягдажа, сомогдоод байна.

Тус ажахы гүрэндэ тарья тушааха даабаряа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Мүнөө отделенинүүдэй орооһоной тоогууд дээрэ үрэһэнэй тарья сэбэрлэлгэ түлэг дундаа ябуулагдажа байна. 10 мянган центнер үлүүтэй үрэһэнэй таряан тарилгын шанарта хүргэгдөө.

— Механизаторнууднай һолоомо суглуулгаяа дүүргэжэ байна. Олон трактористнууд малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэдэнь хамһалсана. Хүн бүхэн Октябриин хубисхалай 55 жэлэй ойн баярые ажалай эрхим бэлэгээр угтахые эрмэлзэжэ, хаба шадалаа гаргана,—гээд Дээдэ-Тайлсын совхозой главна агроном Николай Никитович Соболев омогорхон хөөрэнэ.

Б. ЛАЙДАПОВ.
Хориин аймаг.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Н. С. ТУРЛАЙДА БУРЯАДАЙ АССР-эй ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ ГАБЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭ ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын хэлхеэ холбоое хүгжөөхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнь түлөө Буряадай хэлхеэ холбооной үйлэдбэриин-техническэ захиргаанай начальнигай орлогшо **Турлай** Николай Степановичта **Буряадай АССР-эй хэлхеэ холбооной габьяата хүдэлмэрилэгшэ** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **В. ДУБРОВСКИЙ.**

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй Байшан.
1972 оной октябриин 23.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Г. Ц. САБЖАЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын хэблэлэй органуудта олон жэлэй туршада һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө Сэлэнгын аймагай «Улаан Сэлэнгэ» газетын редактор нүхэр **Сабжаев** Галсан Цыреновичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй **грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. СЕМЕНОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **В. ДУБРОВСКИЙ.**

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй Байшан.
1972 оной октябриин 23

ТҮҮХЭТЭ ОЙН ДУРАСХААЛДА

ВЛАДИВОСТОК. (ТАСС). Хизаарай түбтэхи Октябриин 25-най нэрэмжэтэ үйлсэдэ хүн зон угаа олон байба. Номгон далай шадарай энэ хотодо арадай-революционно армиин ба партизан отрядуудай ороһоор 50 жэлэй ой эндэ тэмдэглэгдээ. Владивостогые интервентнүүдһээ, сагаантанһаа сүлөөлэлгэдэ зорюулагдаһан дурасхаалай самбар нээлгэдэ хэдэ мянган ажалшад хабаадаба.

Алас-Дурнын хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенцидэ, аласдурнынхид—сэрэгшэдтэ, Номгон далайн улаантугта флодой морягуудта, бүхы ажалшадта

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Алас-Дурнын нютагуудые интервентнүүдһээ, сагаантанһаа сүлөөлжэ дүүргэһээр 50 жэлэй ойн гайхамшаг үдэртэй дашарамдуулан, Алас-Дурнын хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенциие, аласдурнынхид—сэрэгшэдые, Номгон далайн улаантугта флодой морягуудые, бүхы ажалшадые халуунаар амаршална.

Алас-Дурнын хизаар — олон үеынхидэй шэн габьяата ажалаар шэнжэлэн ашаглагдаһан ородой хэтэ заяанай газар дайда, большевигүүдэй партиин ударидалга доро ябажа, хаанта засагта, гадаадын интервентнүүд ба сагаантанда эсэргүүсэн, хүдэлмэришэд болон таряашадай хэһэн революционно тэмсэлэй баатарлиг түүхэтэй газар нютаг юм.

Совет Алас-Дурнын ажалшад үнгэрэгшэ 50 жэлэй турша соо партийна организацинуудай хүтэлбэреэр илалтануудай ба туйлалтануудай ехэ зам гаталжа ерээ. Номгон далайн оршондо 1922 оной октябрь соо Соведүүдэй тугые хэтэ мүнхэдэнь мандуулһан Арадай-революционно армиин сэрэгшэдэй ба партизануудай түүхэ домогто баатаршалганууд совет хүнүүдэй дурасхаалда хэзээшье мартагдахагүй.

Алас-Дурнын алдарта революционно ба дайшалхы ёһо заншалнууд Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ арьбадхагдаа. Аласдурнынхид немец-фашис булимтарагшадые, япон империалистнуудые бута сохилгодо хубитаяа ехээр оруулһан байна. Эдэнэр бүхы фронтнууд дээрэ дайлалдагша частьнуудай зэргэдэ жагсан тулалдахадаа, ёһото баатаршалгын эрхим жэшээнүүдые харуулаа һэн. Промышленностиин, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд, морягууд ба портовигууд Арми болон Флодые һомо хэрэгсэлнүүдээр, эдеэ хоолоор ханган, Эхэ орондоо шэн зоригтойгоор алба хэлгын жэшээнүүдые харуулаа.

В. И. Ленинэй уридшалан зааһанай ёһоор, совет хүнүүдэй зохёон байгуулхы ябуулга, дура хүсэл, шэн зоригто ажал Россиин урдань гээгдэнги хуби байһан энэ нютагые хүгжэлтэ түгэс экономикотой, үндэр дээдэ соёлтой хизаар болгоо. Аласдурнынхидай ажалаар, бүхы совет арадай саг үргэлжын туһаламжа ба хабаадалгатайгаар машина бүтээлгэ, энергетикэ, судна бүтээлгэ, горнорудна, нүүрһэнэй, нефтиин, газай, ой модоной, хүнгэн, эдеэ хоолой промышленность ба бусад һалбаринууд шэнээр бии болгогдоод, амжалтатай хүгжэжэ байдаг. Мүнөө сагай суднанууд болон түхеэрэлгэнүүдээр зэбсэглэгдэһэн загаһанай промышленность загаһа барилга ба буйлуулгаяа нилээд ехэ дэлисэтэй болгоо. Далайн флот, түмэр замай, авиационно, автомобильна транспорт ба хэлхеэ холбооной предприятинууд техническэ талаараа сүм шэнэдхэгдэн зэбсэглэгдэнхэй. Колхозууд болон совхозууд хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгэеэ, гүрэндэ худалдалгаяа саг үргэлжэ нэмээнэ. Барилгын индустриин ехэ бааза тогтоогдоо, шэнэ городууд болон хүдэлмэришэдэй тосхонууд мүндэлнэ. Гэгээрэл, элүүрые хамгаалга, эрдэм болон соёл үргэн ехээр хүгжөөгдөө, хүдэлмэришэдэй, колхознигуудай, мэргэжэлтэдэй, эрдэмтэд болон уран бэлигтэ интеллигенциин гайхамшаг кадрнууд ургаа. Советскэ Союзай арадуудай аха дүүгэй бүлэ дотор нэгэдэһэн Алас-Дурнын хизаарай бага арадууд гээгдэнги байдалһаа хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ хүрэтэр, феодализмһаа социализмда хүрэтэр асари ехэ алхамые түүхэтэ богонихон болзор соо хэбэ.

Эхэ оромнай аласдурнынхидай революционно, дайшалхы ба ажалай габьяануудые үндэрөөр сэгнэнэ. Эндэхи хизаарнууд, областьнууд, национальна округууд, олохон томо городууд, промышленна предприятинууд, совхозууд, колхозууд, арадай ажахын мянга түмэн түрүүшүүл, эрдэм болон соёлой хүдэлмэрилэгшэд Советскэ Союзай орденууд болон медальнуудаар шагнагданхай.

КПСС-эй XXIV съезд Алас-Дурнын үйлэдбэрилгын хүсэ үргэлжэ дээрэнь хүгжөөлгын хэрэгые улам түргэдхэхэ зорилго табяа. Съездын шиидхэбэринүүд бодото дээрээ бэелүүлэгдэхэдээ, экономико ба соёл гэгээрэлые хүгжөөлгын шэнэ шата болохо, энэ баян хизаарай барагдашагүй нөөсые коммунис байгуулалтын аша туһада хүсэд бүрин хэрэглэхэ арга олгохо байха.

Алас-Дурнын ажалшад партийна организацинуудай хүтэлбэри доро, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн агууехэ һайндэрые уттуулан, юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ, манай орон доторхи коммунис байгуулалтын хэрэгтэ хубитаяа ехээр оруулха, манай Эхэ ороной хамгаалхы хүсэ шадалые саашадаа шууд бэхижүүлхэ, нангин хилэнүүдээ һэримжэтэйгээр сахин хамгаалха гээд баталар этигэжэ байһанаа Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Совет Алас-Дурнын хизаар мандаха болтогой!

Агууехэ социалис Эсэгэ орон, олон үндэһэ яһатанһаа бүридэдэг аха дүү арадуудай эбдэршэгүй хани нэгэдэл, пролетарска интернационализмын гол ёһонуудай бодото бэелэл болгошо Совет Социалис Республикануудай Союз мандаха болтогой!

Советскэ Союзай ленинскэ Коммунис парти мандаха болтогой!

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ЭМХИТЭЙГЭЭР, ШҮҮМЖЭЛЭЛТЭЙ ГЭЭР

Парткомуудгүй партийна эхин, цеховой партийна организацинуудта, партийна бүлэгүүдтэ тоосоото һунгалтын суглаанууд эхилһээр гурбан һара болоо байна.

Ондо илгаатай сагта мүнөөнэй тоосоото һунгалтын суглаануд үнгэрнэ. Эдэ суглаанууд дээрэ КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлэй түрүүшын дүнгүүд согсологдоно. Манай совет арадай ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баяртэ бэлдэжэ, партийна документүүдые һэлгэлгэдэ бэлдэхэлэй эдэбхитэйгээр ябажа байгаа оршон байдалда эдэ суглаанууд зарлагдана бшуу.

Олохон партийна организацинуудта тоосооно-һунгалтын суглаанууд ... ланхи олон коммунистнуудай хабаадалгатайгаар, эмхитэй гурмитайгаар эдэбхитэйгээр үнгэрнэ. Жэшээлхэдэ, Мухар-Шэбэрэй аймагта болоһон 18 суглаанда партийна организацинн коммунистнуудай 93 процентнь байлсаһан, 128 коммунист гэхэ гү, али суглаанда байлсаһадай хахадынь тоосооно элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаа.

Тэрэшэлэн Кабанскын аймагта, Улаан-Удын Советскэ, Железнодорожно районуудта эдэ суглаанууд эмхитэйгээр үнгэрнэ.

Болоһо үнгэрһэн суглаануудһаа даб дээрэ ямар тобшолол хэлтэйб гэбэл, тэрэниие бэлэдхэлдэ коммунистнууд ехэ хараасалгатайгаар хандана, коллективэйнгээ, мүн партийна организацингаа ажал хэрэг, ажабайдал тухай өөрынгөө һанамжа дурадхалтайгаар ерэнэ.

Хэдэн жэшээ дурдалтай. «Сибхиммонтаж» управлениин техническэ дабһалтын түлөө тэмсэл һулаар ябуулагдана, шэнэ техникэ нэбтэрүүлхэ түсэб дүүргэгдэнэгүй. Энээн дээрэһээ болоод ажалай бүтээсэ дээшэлнэгүй, нёдондо түйладаһанаа хэмжээнһээн 4,6 процентээр доогуур байна. Худалмэриин шанар муу, нэгэ хэһэнээ дахин хэхэ, зайнүүн ушар олон ушарна. Коммунистнууд Бутков, Бурченскэй, Литвинов болон бусадай тэмдэглэһэнэй ёһоор, эдэ дуталгануудай гол шалтагаанинь хадаа мастернуудай, прорабуудай үүргэ, харюусалга доошолһоһон болоно. Тэдэнэр худалмэриин шанарай, ажалай болон үйлэдбэриин журам бэхижүүлхын түлөө һулаар тэмсэнэ. Мүн хүтэлбэрилхы түшаалтад, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд коллективэй гэшүүдые хүмүүжүүлгын худалмэридэ хабаадалсанагүй. Социалис мүрысөөн эмхидхэлые һайжаруулха асуудалые КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоол эндэ хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ.

— Манай коллективтэ социалис мүрысөөнэй дүн саг соогоо гаргагданагүй, үрэ дүн харуулдаг самбарта бэшэгдэнэгүй. Профсоюзай комитет энэ шухала хэрэг хүтэлбэрилнэгүй, харин тиихэдэнь партийна бюро тэрэнэй эмаршье эрилтэ табинагүй, болохо хэмжээнүүдые абанагүй, —гэжэ инженер-экономист Крисикова тоосооно суглаан дээрэ шүүмжэлбэ.

Партийна суглаанууд дээрэ гарадаг асуудалнуудай дунда КПСС-эй Устав сахилтын түлөө коммунистнуудай харюусалга дээшэлүүлхэ, үйлэдбэри болон нийтын ажабайдалда тэдэнэй түрүү үүргэ хангаха асуудалнууд гол һуури эзэлнэ.

Энэншье ойлгосотой, тон зүб. Партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлдэлгын уедэ парти доторой худэлмэри бүри эдэбхижүүлхэ, ажахын болон культурна байгуулалтые партийна талаар хүтэлбэрилгые эрид һайжаруулха, нийтын дунда эмхидхэлэй болон хүмүүжүүлгын худалмэри үргэнөөр ябуулха зорилго партийна организацинуудай урда табигдана ха юм. Энэниие түйлэхын тула нэн түрүүндэ даалгагдаһан ажалайнь түлөө партиин Уставаар хараалагдаһан уялгануудай дүүргэлтын түлөө коммунистнуудай харюусалга дээшэлүүлхэ шухала гэжэ Улаан-Удэ, станцин вагонной депогой партийна организацин тоосооно һунгалтын суглаан дээрэ онсолон тэмдэглэгдэһэн байна.

Депогой зарим коммунистнууд ажалай журам эбдэнэ, тэдэндэ партийна бюрогой зүгһөө шанга хэмжээн абтанагүй гэжэ партиин гэшүүд Филатова, Захаревич, Шункон, Карпов гэгшэд үгэ хэлэхэдээ шүүмжэлһэн байгаа.

Партийна болон гүрэнэй журам эбдэгшэдтэй тэмсэхэ хэрэгтэ ган байһан горитойгоор дутагдалнуудые тэмдэглэхэ зуура, олон коммунистнууд мүн мэдоо нэгэ шухала асуудалда тогтобод. Архиншад, ажалай журам эбдэгшэд тухай бидэнэр ехээр хөөрэлдэдэг. Тиихэдэнь ёһотойби. Тэдэ энээнэй хажуугаар бидэнэр үйлэдбэриин түрүүшүүл тухай мартаха ёһогүйбди гэжэ тэдэнэр хэлээ. Түрүүшүүдые урмашуулха, нэрэ хүндэнь урганэ, дүй дүршэлыень олоной шадабари болгохо, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ гэшэ партийна организацин худалмэриин мүн лэ нэгэ шухала хүбинь болоно ха юм.

Коммунистнуудай дунда партийна даабари зүбөөр хубаарилха, тэрэнэй дүүргэлтые хинан шалгаха, энээнэй ашаар партиин гэшүүдэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ тухай горитой хөөрэлдөөн тоосооно суглаанууд дээрэ болоно. Мүн лэ зүб хөөрэлдөөн. Зарим коммунистнүүдай 2—3 даабаритай байхадань, нэгэшье даабаригүй, нийтын худэлмэридэ хабаадалсадаггүй коммунистнууд дайралдана. Энэмнай болохогүй хэрэг.

Тэрэшэлэн үйлэдбэриин нөөсэ, бии байгаа арга боломжонуудые ашаглаха, алмалта арьбалалтын гурим наринаар сахиха, техническэ дэбжэлтэ түйлаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ асуудалнуудые коммунистнууд эхэхэн анхаралаа хандуулна.

Улаан-Удэ городой коммунальна ажахыда, ашаа шэрэдэг № 3 автотранспортна предприятида, Хоронхойн шанаржуулгын фабрикада, Хяагтын № 466 ПМК-да залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын худалмэри һулаар табигданхай гэжэ олон коммунистнууд тэмдэглээ.

— Манай хүтэлбэрилэгшэд залуушуулай коллективүүдтэ ошодоггүй, тэдэнэй байра байдалаар, ажал худэлмэрээр һонирхоноггүй гээшэ, — Хяагтын № 466 ПМК-гай худэлмэришэн Аюшеева шүүмжэлһэн байна.

Эдэ болон бусад зарим предприятинуудай партийна бюро комсомолой организацин хүдэлмэри һулаар хүтэлбэрилнэ. Энээнтэй сашаада эбсэжэ болохогүй.

Тоосооно суглаанай ямар хэмжээнэй үнгэрхэнь тэрэнэй бэлэдхэлһээ, тоосооно элидхэлэй ямараар зохёогдоһонһоо дулдыдагдаг гэжэ мэдээжэ. Республиканска типографиин коммунистнуудай суглаан яһала һайн бэлэдхэлтэйгээр, эдэбхитэйгээр үнгэрөө гэжэ тэмдэглэлтэй. Тоосооно элидхэл соонь предприятиин, партийна организацин худэлмэри бүхы талаһаань шэнжэлэгдэжэ, зүбөөр харуулагдаһан, коллективэй, мүн коммунистнуудай шиидхэхэ зорилгонуудые тодорхойлогдоһон байгаа бшуу. Зүгөөр хаа хаанагүй иимэ гэхын аргагүй.

Гол түлөө багахан, үсөөн коммунистнуудтай партийна эхин болон цеховой организацинуудта тоосооно һунгалтын суглаанууд болоһо үнгэрбэ. Мүнөө уедэ колхоз болон совхозуудай, мүн промышленна предприятиин, эмхи урганнуудай парткомуудгүй партийна эхин организацинуудта суглаанууд эхилбэ.

Эдэ суглаануудые үнгэргэхэдээ, урдань гараһан дутагдалнуудые дабтажа огто болохогүй. Суглаа бэлэдхэхэдэнь, тоосооно элидхэлэ табихадань партийна организацинуудай секретарьнарта партиин райкомууд ... бодото туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй.

Мүнөөнэй тоосоон ба һунгалта хадаа партийна документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй худалмэриин шухала хубинь байна. Тиимэһээ эдэ суглаануудые эмхитэйгээр, коммунистнуудай эдэбхитэй хабаадалгатайгаар үнгэргэжэ, ажалнуудай хүсэд эрмэлзэлые табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ элсүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай шухалын шухала зорилго мүн.

В. ОРЛОВ.
КПСС-эй обкомой инструктор.

Арадай ажахын худэлмэрилэгшэд! Экономическа эрдэм, ажахыгаа хилэлгын ба захиргаанай мүнөө үеын арга методүүдые оролдосотой тэрүүгээр шудалагты! Үйлэдбэридөө ажалай научна эмхидхэл, түрүү дүршэл, эрдэм техникын шэб шэнэ түйлалтануудые эдэбхитэйгээр ... тэрүүлэгты!

(Агууехэ Октябриин социалис революциин 55 жэлэй ойдо зорюулһан КПСС-эй ЦК-гай Уриа...)

ҺУРАЛСАЛНАЙ ЭХИЛЭЭ

Республикын колхоз болон совхозуудай, хүдөөгэй промышленна предприятинуудай коллективүүдтэ политическэ һуралсалай шэнэ жэл эхилээ. Манай корреспондент хэдэ хэдэн хүнүүдтэй хөөрэлдэжэ, «Түрүүшын хэшээлнүүд ямараар үнгэрөөб?» гэһэн асуудалда харюусахыень гуйһан байна. Тэдэнэй харюу доро толилогдобо.

В. В. ХИНГЕЛОВ, Загарайн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой комсомолшуудай һуралсалай пропагандист:

«ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые политическэ һуралсалай шэнэ жэлэй түрүүшын хэшээл дээрэ шудалаабди. Колхозоймнай комсомолой комитедэй секретарь Н. Р. Дампилов түрүүшынгөө хэшээлые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө оролдоо гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Үшөө хоёр дахин—уладахан хэшээлнүүд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые шудалжа үнгэржэлүүлхэбди. Һүүлээрнь «Экономическа эрдэмэй үндэһэн һуури» гэжэ кружогтоо программын ёһоор тэмэнүүдээ шудалха байнабди. Тиихэдэ түрэл колхозойнгоо экономико шудалалгада горитой анхарал хандуулхабди. Жэлэй түрһэдэ комсомолой 14 гэшүүн һуралсаһа гараха. Колхозой нэгэдэхи бригадада пропагандист Г. В. Крундэе «КПСС-эй XXIV съезд ороной экономико хүгжөөхэ тухай» гэһэн темээр мүн лэ түрүүшынгөө хэшээлые үнгэрөө.

Б-М. Б. ГАРМАЕВ, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна партийн комитедэй секретарь: политическэ һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл эхилһээр үнихэн болоо. Пропагандистнарай семинаршье үнгэргэгдэһэн, үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүд парткомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. Һуралсалай шэнэ жэлдэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ коммунистнууд, партийнабшье хүнүүд, комсомолшуудай список хэшээлһээ холо үрид тодорхойлогдоһон байна. Тиимэһээ политическэ һуралсалай шэнэ жэлэй түрүүшын хэшээлдэ бараг бэлэдхэлтэйгээр ерээбди. Манай нютагта политическэ һуралсал бригада бүридэ эмхидхэгдэнхэй. Уражэлэй бригадада—ветврач Б. Б. Базаров, Харуунһанай бригадада — колхозой главна зоотехник Б. А. Ринчинов, Сөёлой бригадада—тоо бүридхэгшэ Г. Т. Элбеков, харин колхозой түбтэ—Баянголой дунда һургуулиин багша А. Ц. Цыдыпова пропагандистнуудаар томилогдонхой. Колхозой түбтэ бригадиршье, управленинүүдэй эрхилэгшэд, мэргэжэлтэд, конторын худалмэрилэгшэд бултадаа саг болзоротоо түрүүшынгөө хэшээлдэ ерээ. Дүй дүршэлтэй пропагандист А. Ц. Цыдыпова «ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолоор түрүүшынгээ хэшээл һайнаар үнгэргөө.

А. И. ХАНДАРХАЕВ, Улаан-Удын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна партийн комитедэй секретарь: колхоз доторнай хоёрдохи жэлээ политэкономиин, философиин, комсомолой һуралсалай кружогууд, коммунис ажалай һургуули эдхидхэгдэнхэй. Ехэ Куналейн дунда һургуулиин багша Е. И. Громов, колхозой главна экономист М. И. Бровкин, багша Н. А. Жилина, колхозой главна зоотехник И. А. Алексеев гэгшэд мүнөө жэлдэ пропагандистаар дахинаа томилогдонхой. Эдэнэр бултадаа дүй дүршэлтэй пропагандистнууд юм. Жэшээлхэдэ, пропагандистнууд М. И. Бровкин, И. А. Алексеев үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүдэй ёһоор, КПСС-эй райкомой грамотануудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаһан юм. Түрүүшын хэшээлнүүд колхоз сооной эмхитэйгээр, һайнаар үнгэрбэ. Бүхы хэшээлнүүд дээрэ «ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бэлэдхэл тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые шудалаабди. Удаадахи хэшээлдэ энэ тогтоолые шудалжа үргэлжэлүүлхэбди. Хамта дээрэ 80 шахуу хүн эрдэмээ мүнөө жэлдэ дээшэлүүлхэ байна.

Манай фотокорреспондент Сергей Балдуевай буулгаһан энэ зураг дээрэ Улаан-Удын телефонно-телеграфна станцида ажалладаг телефонистка, ВЛКСМ-эй гэшүүн Светлана Степановае харанат. Залуу басаган СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрэн мүрысөөндэ оролсоод, ажалай амжалтануудые түйлана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комсомол басаган Светлана Степанова ажалдаа.

ДЭРЭЭНЭЙ СОВХОЗДО

ЭДЭНЭЙ ҮГЭ НАЙДАМТАЙ

Ажахын Нама гэжэ нютагта Евдокия Баханова Мэдэг Догданова хоёр удаан сагсоо худэлнэ. Эдэ нухэд энэ жэлэй дүнгөөр хонин бүриһөө 3,2 килограмм нооһо хайшалжа, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа, түсэбөө дүүргэбэ. Эдэнэр түсэбөө амжалтатай дүүргэһэнэйнгээ түлөө нилээд ехэ немэлтэ түлбэри абаба. Мүнөө эдэнэй отарада 600 эхэ хонин би. Хонидынь зундаа һайнаар таргалаа, тиимэһээ намартаа хонидой үрэжүүлгэ эмхитэйгээр үнгэрөө, — гээд бригадир Жан-Чирип Эметхеновнч Очиров хөөрэнэ.

Совхозой ахалагша зоотехник Владимир Аюшеевич Дандаровтай хонидой байра байдалые хаража, үбэлжэлгэдөө хэр зэргэ бэлдэжэ байһаниинь ойлгобобди. Владимир Аюшеевич хонишодой ажалтай танилсаһанайнгаа һүүлээр нигэжэ тэдэндэ хандаба:

— Зай, Евдокия Дархановна, үбэлжэлгэдөө муу бэшээр бэлдэжэ байнат. Абаһан социалис уялгаа дүүргэхэ аргатай гэжэ һананаб.

— Мүнөө зундаа, намартаа хонидоо һайнаар бэлшээжэ, тэдэнэй тобир таргануу болоо. Уражүүлгэ һайнаар үнгэрөө. Үбэлэ тэсхэлшье бии. Үбэлжэлгэнэ һайнаар үнгэргэжэ, абаһан уялгаа дүүргэхэ зорилготойбди, — гээд Евдокия Баханова харюусана.

Үнэхөөрөөшье эдэ хонишод ажалдаа яһала оролдосотой, мүнөө жэлдэ һайн амжалта түйлаһандаа урматай баяртайһуур. Комсомол басаган Цыдыгма Бадмаева эдэнэртэй хамта нёдондо жэлһээ ажаллана. Шуран бэрхэ энэ басаган ажалдаа нилээд дүршэлтэй болоод байнхай.

— Ерэхэ жэлдэ бидэнэй урда бүришье ехэ зорилго табигдана. Зуун эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга абаха, хонинһоо 3,2 килограмм нооһо хайшалха, нэгэшье толгой гарзалуулангүй үбэлжэлгые үнгэргэхэбди, — гээд Евдокия Дархановна хөөрөөгөө үргэлжэлүүлбэ.

— Бидэнэр бултадаа оролдосотойгоор худэлжэ, абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхэбди,— гэжэ хонишон Мэдэг Догданова хөөрэлдөөндэ түгэсхэлдэ хэлэбэ.

Эдэ хонишодой хэлэһэн үгэнүүдэ хуража байһандань этигэмээр.

БАРИЛГАШАДАЙ ОРОЛДОЛГО

Энэ совхозой Уланхаланай отделенидэ адуу малай үбэлжэлгэдэ бэлдэлгэ һайнаар ябуулагдана. Тиихэдэ малшадта шэнэ гэр, адуу малай барилганууд бодхоогдоно. Энэ жэл 2.000 хониной гурбан хотон, хонишодой нэгэ гэр баригдажа байна.

Эдэ барилгануудые отделениин барилгашад Даржаб Рабданов, Гомбо Очиров, Даржаб Бадмаев, Хубулей Ринчинов, Доржи Ринчинов гэгшэд бодхооно. Булта барилгануудаа ноябриин 1-дэ дүүргэхэ гэһэн уялгатай.

Дэрээнэй лесхозой худэлмэришэд Доржи Аюшеевич Галсанов түрүүтэйгээр барилгашадта хамһалсана. 1000 толгой хонидой багтаамжатай нэгэ хотон эдэ өөһэдөө һайн шанартайгаар барижа дүүргөө. Доржи Аюшеевич Галсанов түрүүтэй энэ лесхозой худэлмэришэд Уланхаланай отделениин малай үбэлжэлгэдэ жэл бүри хамһалсадаг. Жэшээлхэдэ, нёдондо жэлдэ Хулдаг гэжэ газарта нэгэ отарын хонидой байра бодхоогоо һэн. Энээндэнь отделениин хонишод ехэ баярладаг.

Мүнөө жэлэй үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхын тула барилгашад яһала оролдожо, хүйтэрхэһөө урид бүхы барилгануудаа дүүргэхэ зорилготой.

Ж. БАДАЛАЕВ.
Хурамхаанай аймаг.

НОТ ба ... асуудалну...

ЭКОНОМИЧЕСКА ҺУРААЛСАЛДА—САГ ҮРГЭЛЖЫ...

Политическэ һуралсалай эхилээд байһан жэл экономическа эрдэм шудалха талаар мүнөө байгуулагдаһан гурим-дэ байһал түрүүшын жэл болоно. «Ажалшадай экономическа эрдэм шудалалгые һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой гараһанһаа хойшонхи саг соо партийна, ажахын органууд, нийтын эмхинүүд экономическа һуралсал үргэдхэхэ талаар хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые бэелүүлһэн байна. Олон республика, хизаар, област, районууд, предприяти болон ажахынуудта холын хараата түсэбүүд зохёогдонхой. Тэдэ түсэбүүдэй ёһоор олон миллион ажалшад экономическа эрдэм шудалха юм. Тэдэнэй һуралсалай, институдай мэргэжэл дээшэлүүлхэ факультет болон курснуудай, коммунис ажалай һургуулинуудай, арадай университедүүдэй, экономикын хоёр жэлэй һургуулинуудай экономическа һуралсалай хэшээлнүүдтэ ябажа эхилбэ.

Хэшээлнүүдые үнгэргэлгэдэ экономическа албанай мэргэжэл һайнтай худэлмэрилэгшэд, үйлэдбэриин элдэб шатын хүтэлбэрилэгшэд, арадай ажахын мэргэжэлтэд, багшанар болон эрдэмтэд хабаадуулагданхай. Тэдэнэй олонхид пропагандистнуудай курс ба семинарнуудта һуража гараа.

Эсэсэй эсэстэ амжалта түйлаха хэрэгэй эгээл гол шухалань юуб гэхэдэ, экономическа һуралсалые идэйн үндэр хэмжээндэ табижа, уг үдхыень гүнзэгыгөөр тайлбарилжа, тэрэнэй бодото аша түһыень олон миллион ажалшадай ажал ябуулгада нүлөөтэй болгохо. Худалмэрилэгшэдэймнай экономическа эрдэм мэдэсэ общество экономическа хүгжэлтын эрилтэдэ хүрэжэ, бэелүүлэгдэжэ байһан хубилалтануудай хэм хэмжээнүүдтэ харюусама байха ёһотой.

Научно-техническэ революциин эрхэ байдалда арадай ажахын шууд түргөөр хүгжөөхэдэ, экономикын арга боломжые һайн мэдэхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ... урагшаа ябаха, арадай ажахын ... үнэн зүб хэмжээнүүдые абажа, экономикын хуулинуудые гүнзэгы мэдэхэ хэрэгтэй болоно. Экономическа хэшээлнүүдэй ... ажалай хэрэгтэй холбоотой ... түсэблэлгэ, хүтэлбэрилгын ... үйлэдбэриин эрилтэдэ харюусаха ёһотой.

Маркисстско-Ленинскэ экономикын һургаал, партиин экономическа политикын асуудалнууд, ажахы хүтэлбэрилэ...

гын түрүү дүй дүршэл, үйлэдбэриин эмхидхэл ба хүтэлбэри экономическа һуралсалай үндэһэ болоно.

Түбэй министерство ба зургаанууд, республиканска, хизаар болон областной организацинуудай хүтэлбэрилхы худэлмэрилэгшэд «Хүтэлбэрилгын эрдэм ба практика» гэһэн курс шудалжа эхилбэ. Арадай бүхы ажахыда хабаатай экономическа теориин, хүтэлбэриин практикын, экономическа хүгжэлтын асуудалнуудые гүнзэгыгөөр мэдэхэ гэшэ худалмэрилэгшэдэй ажал ябуулгада зорилгонуудай үндэһэ болоно. Тиимэһээ һуралсалай программа дотор үйлэдбэри хүтэлбэрилгын үндэһэ һуури, хүтэлбэрилгые шэнжэлхэ, экономическа, социально-технологиин ба эрхын асуудалнууд, экономико-математическа арга ба түсэблэлгэ, ажалай эмхидхэл, хүтэлбэрилгын мүнөө үеын техника ба технологи шудалха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана.

Предприятинуудай, промышленностиин нэгэдэлнүүдэй ба хүдөө ажахыда хабаагүй бусад һалбаринуудай хүтэлбэрилэгшэд «Үйлэдбэри эрдэм ухаанай ёһоор хүтэлбэрилхэ үндэһэн һуури» шудалжа эхилбэ.

Хүдөө ажахын предприятинуудые хүтэлбэрилхэ талаар баһа нимэ курсда колхозуудай түрүүлэгшэнэр, совхоз болон нэгэдэлнүүдэй директорнууд һураха болоно.

Партиин экономическа политикын гол шухала асуудалнуудтай хамта дурсагдагша худалмэрилэгшэд социалис үйлэдбэри хүтэлбэрилхэ ленинскэ ёһо гурим ба онол арга, экономическа шэнжэлгын гол зорилго, мэдэсэл суглуулгада ба баримтануудтай ажалладаг, хүтэлбэрилгын худалмэриин арга дүйн асуудал, шиидхэбэри абаха ба тэдэнэй бэелүүлгые эмхидхэхэ, хүтэлбэриин таарууд гурим шудалагдана.

Һуралсалай энэ жэлдэ бүхы зиндаагай хүтэлбэрилэгшэдэ ба предприятинуудай мэргэжэлтэдэй экономическа һуралсалда ехэ анхарал хандуулагдана. Хүтэлбэриин дурсагдагша шатын худэлмэрилэгшэдтэ «Социалис үйлэдбэриин экономико ба хүтэлбэрилгын үндэһэн һуури» гэһэн курс шудалхые дурадхагдаһан. Хүдөө ажахын үйлэдбэриин экономико ба хүтэлбэрилгын һабаһаа нэмэнэй курс колхоз, совхозуудай бригаданууд, фермэнүүдые даагшад, отделениинүүдые эрхилэгшэд, бүхы мэргэжэлтэд шудалха юм. Эдэ курснуудай уг зорилго ямар байхаб гэхэдэ, экономическа теориин, үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэтэй болгохо арга замай, ажахын тоосоо нэбтэрүүлхэ ба шэнэ техника хэрэглэхэ, үйлэдбэриин фондынуудые зүбөөр ашаглаха ба ажалай нөөсэ хүсэнэй асуудалнуудые, моральна ба материальна урмашуулга улам һайжаруулха, коллективүүдэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын тула мүрысөөн эмхидхэхэ, худалмэриин тааттай зохид эрхэ байдал байгуулха асуудалнуудые шудалха болоно.

Экономическа һуралсалда эгээл олоороо хабаадалгадаха хүнүүд — **худалмэришэд болон колхозникууд мүн.** Экономическа бэлэдхэлынь хэмжээнһээ тэдэнэй ажалай ба политическэ эдэбхи, үйлэдбэри шанадхан хүбилгаха ба хүтэлбэрилгэдэ хэрэгтэ, гүрэнэй түсэб болон уялга дүүргэлгэдэ хабаадалганһ ехээр дулдыдаха байһан бшуу. Эдэ бүхы дахе харада абалсан, «Экономическа эрдэмэй үндэһэн һууринуудай» курс зохёогдоһон гээшэ.

Худалмэришэн анги ба колхозно тариаашад халаан—техническэ мэргэжэлэй һуралсала ябадаг залуушуул, тэрэшэлэн завод болон фабрикануудай дэргэдэхи курснуудта ажалай мэргэжэл шудалдаг залуушуул «Ажалай ба үйлэдбэриин экономикын үндэһэн һууринуудые» шудалжа эхилхэнь.

Һуралсал эмхидхэхэ зуура, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые, КПСС-эй XXIV съездын, ЦК-гай Пленумүүдэй материалнуудые, Совет правительствын шиидхэбэринүүдые, тэрэшэлэн экономическа асуудалнуудые ... хэблэлдэ гарахаа байһан брошюра, газетэ, журналнуудта толилогдоһон статья ба бусад материалнуудые хэрэглэхэ ёһотой.

Экономическа һуралсалай асуудалнууд шудалха туршада Бүхэсоюзна радио, Түбэй телевидени экономическа һуралсалай асуудалнуудаар худалмэрилэгшэд болон колхозникуудта, ажахынуудай мэргэжэлтэдтэ зорюулһан, тусхай дамжуулганууд хэжэ байха.

Экономическа һуралсалай хэмжээн ба шанарай нэн түрүүн экономическа һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд, пропагандистнууд, багшанар ба лекторнуудай гол түлэб дулдыдаха байһанииинь мэдээжэ. Гүрэн түрын уда худа шанартай, харюусалга ехэтэй зорилгоо пропагандистнуудай ажамалта...

тайгаар дүүргэхынь тула партийна комитедүүд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, гүрэнэй, профсоюзай, комсомолой органууд, «Знание» бүлгэмэй эмхинүүд тэдэндэ анхарал табижа, худалмэриинь гүйсэд һайн эрхэ байдалаар хангаха ёһотой. Һуралсалай худалмэриие һайнаар эмхидхэгшэдэй дүй дүршэлые элирүүлэн согсолжо, пропагандистнуудай дунда түргөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Һуралсал мүнөө эхилээд. Бэлэдхэлэй худалмэриин ехээр хэгдэһэн газарта хэшээлнүүдынь эмхитэй болон, һургагшадта ехэ ашаатай һайнаар үнгэргэгдэнэ. Гэбэшье экономическа һуралсал һайжаруулха тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой дурадхал ба эрилтэнүүдые дүүргэлгэдэ байһан ушар шалгалтаар олон газарта элирүүлэгдэбэ. Һуралсалда экономическа эрдэмэй олоор хабаадуулхые оролдохо зуура, эрдэм боломжоо хараада абангүйгөөр энэ жэлдэ зарим организацинуудта экономическа һуралсал эмхидхэлэй һайн ушар бии, бэлэдхэлтэй пропагандистнууд хүрэхэ гү гэжэ болоожо узэнэгүй байхадань. Зарим газарта хүнүүдые олоор хабаадуулхые оролдоод, врачууд, багшанарые, сөёлой худэлмэрилэгшэдые захирал баалалтаар экономическа...

ска һургуулиин ... һургаш ... ралдана. ...

АЙЛ БҮХЭНДЭ—ГАЗЕТЭ, ЖУРНАЛ

ОРОЛДОСОТОЙГООР ХАНДАЖА...

Даша Аюшеевич Бабалаев Захааминай аймагай Санагын совхоздо хүтэлбэрилхы тушаалда олон жэлэй турша соо хүдэлһэн юм. Мүнөө үндэр наһатай боложо, пенсидэ гараһан юм. Бүхы наһаараа ажал хэжэ ябаһан хадаа миин һуужа шадабагүй. Тиигээд почтальоноор ажаллажа эхилээ. Тэрэ совхозойнгоо холын гүүртэ, фермэнүүдэй малшадта газетэ ба журналнуудые, бэшэг болон бусад корреспонденцинүүдыв зөөдэг байна. Жэлэй ямаршье сагта—хура бороотой гү, али саһатай үдэрнүүдтэшье—мориндоо мордожо, газетэ, журналнуудаа ашаад, аян замдаа зоридог заншалтай.

Совхозой түб һууриһаа 40—50 километрэй зайда оршодог фермэ, гүүртэнүүдтэ эмээл морёор ошожо байха гээшэмнай тиимэ хүнгэн бэшэ юм ааб даа. Тэзд Даша Аюшеевич даабарита ажалаа оролдосотой һайнаар дүүргэнэ.

Нүхэр Бабалаев гансал энээхэн ажалаа хараад ябадаггүй юм. Хэблэл тарааха хүдэлмэридэ эдэбхитэй хабаадалсана. Мүнөө холын 22 фермэ, гүүртын ажалшадһаа газетэ, журналда захил абтаад байна. Тэдэ гүүртэнүүдтэнь 50 гаран хүн хүдэлдэг.

— Даша Аюшеевич совхозой эдэбхитэй коммунистнуудай нэгэн юм. Өөрынгөө даабарита ажалые үнэн сэхээр дүүргэхынгээ хажуугаар ниитын хүдэлмэридэ хабаадалсана. Холын малшадта почто абаашахадаа, түрэл орон доторхи, мүн дэлхэйн һонинуудые хөөрэжэ үгэдэг заншалтай, — гээд Санагын совхозой парткомой секретарь Л. С. Норбоев хөөрэнэ.

Д. БАЛДАНОВ.

Зураг дээрэ: почтальон Д. А. Бабалаев.

Авторай фото.

Захил хэгдэһээр

Фаина Семеновна Родионова Буряадай барилгын управлениин 7-дохи СМУ-да ажалладаг юм. Өөрынгөө албанай уялга һайнаар дүүргэхынгээ хажуугаар ниитын хүдэлмэридэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсана. Энэ нүхэр гурбадахи жэлээ хэблэлдэ захил абадаг пунктые даагшаар хүдэлнэ.

Ерэхэ жэлэй газетэ, журналнуудта захил абалгын урда тээ эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ехэ коллективтэ ябуулагдаа. Хэблэл тарааха ниитын түлөөлэгшэдэй суглаан зарлагдажа, тэдэнэй урда табигдаһан зорилгонууд зүбшэгдөө.

Захил абалгын эхилхэтэй адли хэблэл тарааха ниитын бүхы түлөөлэгшэд ажалаа эмхитэйгээр эхилһэн байна. Энэ шухала хүдэлмэриин түрүүшын дүнгүүдэй согсологдоходо, СМУ-гай хоёрдохи барилгын участогта хэблэл тарааһан Д. Н. Балханов бултанһаа һайнаар ажалаа эмхидхээ гэжэ элирүүлэгдэбэ. Тус участогай хүдэлмэришэн бүхэн газетэ, журналнуудта захил хэһэн байна. Тэдэнэй олонхинь 5—6 ондоо газетэ, журнал абаха болобо.

Хэблэл тарааха ниитын түлөөлэгшэ Л. И. Аполенец хоёрдохи һуурида гараа. Энэ нүхэр хэблэл тараалгын хүдэлмэридэ табадахи жэлээ эдэбхитэй хабаадалсана. Сугтаа хүдэлдэг нүхэдөө һайнаар мэдэдэг һэн туладаа бултантайнь налгай зохидоор хөөрэлдэжэ, хүдэлмэришэн бүхэнһөө хэблэлдэ захил абаһан байна. Энэ нүхэрэй хүдэлдэг участогта партийна олон газетэ, журналда захил абтаба.

Барилга-хабсаралгын 7-дохи управлениин коллективтэ хэблэлдэ захил абалга үргэлжэлһөөр.

Н. ХАЗАГАЕВ.

ГАЗЕТЫН ЭДЭБХИТЭДЭЙ АНХАРАЛДА

...абоче-крестьянский кор...ндент» гэжэ журнал ...печать» агентствын ...уудта хомор байдаг. ... юуб гэбэл, тэрэ жур... гол түлэб уншагшадай за...ар тарадаг юм. Тэрэнэй ун...дые юрын уншагшад ...ерлэхын аргагүй: тус ...алай уншагшад өөһэдөө ...дэ статья, корреспонден...дые бэшэжэ байдаг юм. ...эртэ — хүдэлмэришэн ба ... бэшэгшэдтэ, сэрэгэй ал...жэ байгаад, газетын хү...эридэ эдэбхитэй хабаадаг..., эдир бэшэгшэдтэ, ха... газетэнүүдэй эдэбхитэдтэ ...вда» газетын редакци ...боче-крестьянский коррес...дент» гэжэ журнал гарга... байна. Энэ журнал хадаа ...димир Ильич Ленинэй дүү ... Ильинична Ульяно...й үүсхэлээр хэблэгдэжэ ...һон юм.

...ние ханын газетын ре...ораар гү, али редколле... гэшүүнээр һунгаба. Та ...жалда ямаршье дүршэл... байбат? Хайшан гэжэ, ...ээ ажалаа эхилхэб? Арад ... ажабайдал, ажал хэрэг ...а хайшан гээд саарһан ... бэшэхэб? Иимэрхүү уд... хэдэн олон асуудалнууд... тодорхой харюу энэ жур...сооһоо олохот. «Семинар...уринабди» гэһэн гаршаг доро толилогдодог материалнууд соо ханын газетын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһатай зүбшөөлнүүд үгтэжэ байдаг. Тэндэ газетын номернуудые гаргаха түсэб, редколлегиин гэшүүдэй хоорондо уялгыень яажа зүбөөр хубаарилхаб, газетэеэ яажа шэмэглэн гоёохоб гэхэ мэтын асуудалнуудта харюу үгтэдэг юм. «Ханын газетэ» гэһэн гаршаг доро ханын газетэнүүдэй редакторнууд ажалайнгаа дүй дүршэл тухай бэшэдэг, ханын газетын удха шанар һайжаруулха, үүргыень дээшэлүүлхэ асуудалнуудаар һанамжа дурадхалаа оруулжа байдаг заншалтай.

Заводой олон тиражтай гү, али районой газетэдэ, үгышье һаа областной газетэдэ бэшээд туршаха бодол түрэбэ гэлэй. Газетэдэ бэшэмээр һонирхолтой ушартай дайралдабат. Олон тоото баримтануудһаа ямарынь онсо удхатайб? Газетын уншагшадые һонирхуулхын тулада хайшан гээд бэшэхэб? «Жанр гэжэ юун бэ», «Ород хэлэн тухай хөөрөөн», «Иимэ ушар болоо һэн» гэхэ мэтэ гаршагууд доро толилогдодог материалнууд эхилэн бэшэгшэдтэ тон ехэ туһа хүргэхэ байха. Дүршэл ехэтэй публицистнүүдэй, түбэй газетэнүүдэй корреспонеднтнүүдэй, университедүүдэй журналистикын факультедүүдэй багшанарай эхилэн бэшэгшэдтэ туһатай зүбшөөлнүүд журналда толилогдожо байдаг болонхой. Тэдэнэр өөһэдынгөө, мүн нүхэдэйнгөө ажалай дүршэл тухай хөөрэнэ, газетэдэ толилогдодог материалнуудай жанр тухай, хайшан гэбэл һонирхолтойгоор, үнэн сэхээр, гүнзэгы удхатайгаар бэшэхэб гэжэ зүбшөөлнүүдые үгэнэ.

Эрхим һайн очеркын, корреспонденциин, зурагай, фотын конкурс журналай редакци жэл бүри соносхожо байдаг юм. Уншагшадай зохёоһон шүлэгүүд, рассказууд толилогдоно. Хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдэй бэшэһэн статья, корреспонденци тушаа өөһэдынгөө һанамжануудые дүршэлтэй очеркист, фельетонистнууд мүн лэ бэшэжэ байдаг.

Ханын, олон тиражтай газетэнүүдэй редакциин ажалай дүршэл согсолхо, хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэдые журналистикын дүршэлдэ һургаха — иимэ хоёр гол зорилго журналай үмэнэ табигданхай. Эдэ гол зорилгонуудһаань лэ журналда толилогдодог материалнуудай удха шанар дулдыдадаг байна бшуу.

«Союзпечать» агентствын бүхы отделенинүүд «Рабоче-крестьянский корреспондент» гэжэ журналда захил абадаг юм. Журналай жэлэй сэн —1 түхэриг 20 мүнгэн. Жэлэй ямаршье һараһаа эхилжэ захил хэхэдэ болохо.

Эмхитэйгээр үнгэрбэ

Республикын совхозуудай үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллективтэ ерэхэ жэлэй газетэ ба журналнуудта захил абаха хүдэлмэри эмхитэй һайнаар үнгэргэгдэжэ байна. Нэгэдэлэй ажал ба салин хүлһэнэй таһагай экономист А. Б. Этагорова хэблэл тарааха ниитын түлөөлэгшөөр томилогдоһон юм. Энэ нүхэр тэрэ даабаридаа үнэн зүрхэнһөө хандажа хүдэлнэ.

Нүхэр Этагоровагай оролдосотой һайнаар хүдэлһэнэй ашаар нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэ бүхэн ерэхэ жэлэй хэблэлдэ захил хээд байна. Совхозуудай нэгэдэлэй главна бухгалтер А. М. Кузьмин, экономистнууд З. Р. Будаев, Н. Г. Нимаева, главна инженер Л. Г. Андреев болон бусад 10—6 хэһэг газетэ ба журналда захил хэбэ. Хамта дээрээ газетэ, журналнуудай захил 1.600 түхэригтэ абтаһан байха юм.

С. ХАЛТУЕВ.

РЕДАКЦИДА ХАРЮУСАНА

«...ШЭБЭРТЫН АРХИНШАД»

...имэ гаршагтай фельетон манай газетын сентябриин ... номерто толилогдоһон байгаа. Бэшүүрэй аймагай ...ртэ нютагта ажалай үедэ архи уугаад, ажалай жу...ниитын гурим эбдэхэ ябадал үзэгдэнэ. Эндэхи сомсо... гүйсэдком, аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй дотоо... хэрэгүүдэй таһагай участково инспектор Цыдыпов ... архиншадтай эрид шангаар тэмсэнэгүй гэжэ хурсаар ...жэлэгдэһэн юм.

...ельетон дотор хэлэгдэһэн дутагдалнууд булта зүб ... элирүүлэгдээ. Аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комите... дотоодын хэрэгүүдэй таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй зүб... дээрэ энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ, архиншад ба ...тын гурим эбдэгшэдтэй тэмсэл бүри шангадхаха шуха... гэжэ тэмдэглээд, инспектор Ц. Г. Цыдыповтэ һануулга ...һэн байна.

...эбэртын сомоной Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй, Бэ...рэй совхозой партийна комитедэй шиидхэбэриин ...ор Шэбэртэ, Ново-Сретенка, Дабаата, Мотня тосхо...дта октябрь-ноябрь һаранууд соо ажалшадай суглаа... зарлагдажа, архиншадтай тэмсэл шангадхаха тухай ...дал зүбшэгдэхэ байна. Тиихэдэ тус тосхонуудтахи ... дружинын гэшүүд, эдэбхитэд хирэ хирэ болоод ...журлажа байхаар хараалагдана» гээд Бэшүүрэй аймагай гүйсэдкомой дотоодын хэрэгүүдэй таһагай на...ник В. Терентьев газетын редакцида мэдээсэбэ.

...ЫНХАРАЛ

...ка комитедүүдэй ажа...лбаринуудай таһагууд ...эй экономическа һу... эмхидхэхэ ба хинан ...а хэрэгтэ эдэбхи ехэ...р хабааданагүй. Дур...ша эдэ бүхы дутагдал..., алдуу эндүүнүүдые ...эр усадхаха шухала.

...ы предприяти, эмхи ...уудта, колхоз болон ...уудта, партиин райком ...комуудта һунгэргэгдөөд ... түрүүшын хэшээлнүү... ...уы талаһаань шэнжэл...ээд, тодорхой тобшолол ...экономическа һуралса...ы шатын хүдэлмэрииe ...руулхын тула тодорхой ...нүүдые абаха хэрэгтэй. ...хала хэрэгтэ ёһо тэды...айша хэрэгээр хандаха ...ые дабталтагүйгөөр усад... Саг үргэлжын хиналта, ...та, үрэ дүнгүүдыень ...хойлго, саг соонь ту...а үзүүлхэ ба алдуу ...уудыень заажа үгэхэ— ...ическа һуралсалай ам...тай хүдэлмэриин шуха...а нүхэсэл мүн.

...алшадай экономическа ...салай талаар соведүүдые ...эһэн Белоруссиин, Ка...анай, Узбекистанай б... ...жанай компартинуу... ЦК-гай, тэрэшэлэн Донец..., Киевскэ, Свердловско, ... обкомуудай дүй дүршэл ... абамаар һайшаалтай.

Тиимэ соведүүд энэ талаар гүрэнэй, ажахын, профсоюзай, комсомолой органуудай, наука ба соёл культурын организацинуудай оролдолгые тааралдуулхада ашатай туһатай байна.

Октябрь һарада экономическа һуралсалда хабаадагшад партийна һуралсалайхидтал адли нэгэ-хоёр хэшээлээ «ССР Союзай 50 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые шудалалгада зорюулаа. Һуралсалай бүхы шатынхидай ноябрь соо гол темэдээ шууд орохын тула гол курсын һуралсалтай танилсуулһан тусхай хэшээл үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Ажалшадай экономическа һуралсал—саг зуурын кампани бэшэ. Энэ һуралсалда саг үргэлжын анхарал табиха, һуралсалай онол аргые ходо шэнэдхэн һайжаруулжа байха эрилтэ табигдана. Олониитые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй ажалай ба политическэ эдэбхиие дээшэлүүлхэ талаар энэ шухала, найдамтай хүдэлмэриин ашаг үрые дээшэлүүлхын тула бүхы арга боломжонуудаа сүм хэрэглэхэ гээшэ партийна, гүрэнэй, ажахын, комсомолой органуудай нангин уялга болоно.

«Правдын» редакционно статья.

Октябриин 1-һээ эхилжэ, эндэ ажал хүдэлмэриин халуун хаһа эхилэнхэй. Большереченскэ загаһа үсхэбэрилдэг заводой коллектив мүнөө жэлдэ омолиин 1,5 миллиард түрьһэ абаха ёһотой юм. Эндэ мүнөө 200 гаран хүн ажаллана.

Загаһа үсхэбэрилдэг «Байкал» колхозһоо ерэһэн дүй дүршэлтэй загаһашан Ким Николаевич Трескинэй хүтэлбэрилдэг бригада онсо шалгарна. Элдэб колхозуудһаа ерэһэн 25 хүн тус бригадада тоологдоно. Тэдэнэр августын 10-һаа эндэ ажаллажа эхилээ. Загаһашад Григорий Кыштымов, Анатолий Сарин, Илья Суворов, Михаил Бабушкин гэгшэд һайнаар ажаллана. Тэдэнэр үдэр бүри 200—250 центнер омоли тушаана.

— Үдэр бүри 140 миллион хүрэтэр түрьһэ тушаанабди. Энэ жэлдэ ажалнай хэзээ хэзээнэйхиһээ урагшатай ябана, — гэжэ коммунист К. Н. Трескин хөөрэнэ.

Түрьһэ угааха ажалда дүй дүршэлтэй загаһашан Мария Антонова шалгарна. Тобольско загаһанай промышленностиин техникумэй студентнэр туһална. Тиихэдэ СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин таһагай Лимнологическа институдай экспедициин научна 4 хүдэлмэрилэгшэ, 5 лаборант ажалладаг юм. Тэдэнэр омоли үсхэбэрилхэ талаар орёо асуудалнуудые шиидхэхэ зорилготой.

— Ойрын үдэрнүүдтэ, урид хэлсэдэһэнэй ёһоор, 1 миллион түрьһэ Шэбэрхын загаһа олзоборилдог заводто эльгээхэмнай, — гэжэ Большереченскэ заводой директор А. Т. Мельников хөөрэнэ.

БОЛЬШЕРЕЧЕНСКЭ ЗАГАҺА ҮСХЭБЭРИЛДЭГ ЗАВОДТО

ФОТОРЕПОРТАЖ

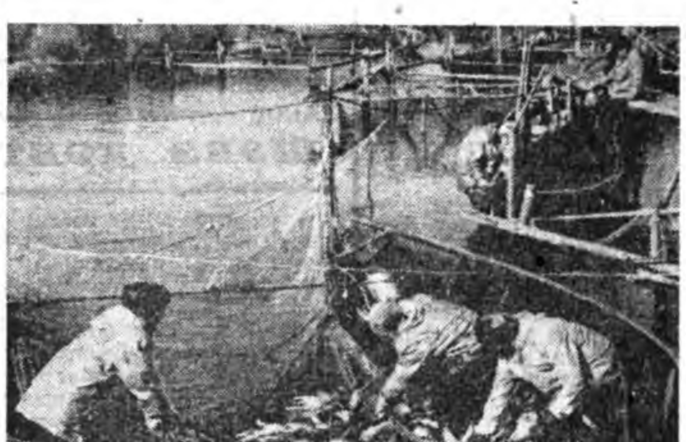

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Мария Антонова түрьһэ угаажа байна. КПСС-эй гэшүүн, бригадир Ким Трескин. Загаһашад омоли барижа байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

„ТЭРЭНГИ" ҺАЛБАРАНХАЙ

1. „Тэрэнгиин" намтарһаа

СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулан, эдэ үдэрнүүдтэ союзна болон автономито республикануудай уран бэлигтэн ороной ниислэл — Москва ерэжэ, концерт харуулнад. Тэдэнэй тоодо Буряадай республикаһаа Улаан-Үдын Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай соёлой байшангай «Тэрэнги» гэжэ нэрэтэй дуу ба хатарай ансамблиинхин оролсоһон, эрхимэй эрхим гэжэ шэлэгдэһэн байгаа юм. «Тэрэнгиин» тон хуряангы намтарынь иимэ: 1963 ондо арадай дуу хатарай ансамблиин нэрэ солодо хүртөөд, Агуу ехэ Октябриин революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан уран һайханшадай Бүхэроссин харалгын лауреат гэһэн хүндэтэ нэрэ абаһанай һүүлээр уданшьегүй, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн харалгануудай дүнгөөр РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар, мүн ВЦСПС-эй грамотаар шагнагдаһан, республикын ажалшадай эрилтые һайнаар хангаһанай түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Хүндэлэлэй грамотада хүртэһэн бэлэй.

Энэ ансамбльда 100-гаад хүн — комбинадай жиирэй хүдэлмэришэд, инженер, технигүүд, олон янзын мэргэжэлтэд, ород, украин, солонгос, татар, буряадһаа эхилээд янза бүриин яһатанай түлөөлэгшэд хабаадалсажа, концертһээ гадуурхи соёлой хэмжээ ябуулганууды бэелүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсожо байдаг юм. Тиимэһээ комбинадайнгаа дирекци, партком болон фабкомой зүгһөө хододоол туһа дэмжэлгэдэ хүртэжэ байдаг. Жэшээнь, тэдэнэй Москва ошохоор шэлэгдээд, репетици хэжэ байха үедэ комбинадай директор хэды сүлөөгүйшье һаа, оло дахин ерэжэ, уран һайханшадтай уулзаһан, урмашуулһан, ямар хатар танцада ямар хубсаһа оюулха гү, али оюулһан тухайнь мүнгэ алтанай, мүн бэшэшье хэрэгээр ехэтэ һонирхоһон байна.

— Манайшни хүтэлбэрилэгшэд уран һайханай самодеятельность тухай мартадаггүй. Имэл, заншалтай юм, — гэжэ залуу хүдэлмэришэдэй хөөрэхэдэнь, атаархамаар һэн. Иимэ байһанайл эсэстэ тус комбинадай соёлой ордон гоё һайхан түхеэрэлгэ, репертуар, хубсаһа хунарайнгаа талаар, бэлигтэй залуушуулые дэмжэхэ, тэдээндэ туһаламжа хүргэхэ, ажалшадай амаралтын хоёр үдэрые болбосон зохидоор, анхарал татамаар үнгэргэхэ талаар жэшээтэ боложо шадаһан, предприятиин ажал хүдэлмэридэ «харюугай» һайн нүлөө үзүүлһэн байна гээ һаа алдуугүй.

Москва — тон харюусалгата аяншалгада мордохынгоо урда тээ тус коллектив Улаан-Үдэдэ алба хэжэ байгаа сэрэгшэдэй үмэнэ концерт харуулжа, бэлэдхэлэйнгээ һүүлшын шата дабажа гараһан, нилээд магтуулһан, альга ташуулһан байха юм.

2. ВДНХ. „Тэрэнгиин" хатаршадай амжалта

...Мяха-консервын комбинадай дуушад, хатаршад Москва хүрэжэ ерэбэд. Арадай ажахын туйлалтануудые харуулһан выставкэ. «СССР» гэһэн аржагар томо гаршагтай гол павильон. Адмиралтейcтвын зүүн шэнги үндэр хурса орой дээрэнь табан хушуун яларна. Урда хажуу гайнь шулуун хэрэлсытэй залгаад бариһан асари томо тайзанай ара талада «СССР, 50 жэл» гэһэн үгэнүүд алтан гэрэлээ сасарһаһан наранай дунда бэшэгдэһэн харагдажа, хоёр хажуугаарнь 15 союзна республикануудай үнгэтэ һайхан тугууд аалиханаар намилзана. Эндэл, энэ тайзан дээрэ манайхин уран бэлигээ харуулха...

— Зай, эгээл харюусалгатай сагнай болобо, — гээд коллективэй уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ, РСФСР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Т. А. Полозова, хүгжэмэй талаар хүтэлбэрилэгшэ, концертмейстер, Буряадай АССР-эй габьяата артист В. В. Шалыгин артистнуудтаа заабари захяа үгэнэ... Гэн байтар, шэмэг һайхан буряад хубсаһаарнь һонирхоһон бүлэг журналистнууд гэнтэ бии болоод «Концертын һүүлээр уулзуужабди» гэхые дуулангүй, хүбүүд басагадые автобусһоо буулгажа, гэрэл зураг абажа эхилбэ. «Сельская новь» журналай, «Вечерняя Москва» газетын корреспондентнүүд бүришье һалаха юм бэшэ.

Тиигээршье манай коллектив тайзан дээрэ гараба. Залуу уран бэлигтэн бага сага бахардаһан хэбэртэй байбашье, ехэ баяртай хүхюутэйнүүд.

«Буряадай угалзанууд», гэжэ басагадай хатар. Бадма Цыденовэй хулһан лимбэ дээрэ зол жаргалта арадайнгаа хүхюу солгёон аялгые сортоотой шадамараар сууряатуулхатай адли Базар Цырендашиевай зохёоһон вальсые баянуудай наадажа эхилэмсээр жэнхэни буряад хубсаһа үмдэһэн ород, украин, буряад, татар, солонгос басагад гаража ерээд, хүгжэмэйнгөө аялга дагуулан уян нугархай, уран гоёор хатаржа оробод. Хун, тугас шэнги аали намдууханаар алхалалдан, дали жэгүүрнүүд мэтэ гарнуудаараа үлэ мэдэг дэбижэ ябатараа, гэнтэ хотолзожо, хүхэ торго намируулан, гараа дээрэ үргэн һунгажа, матаралдаад абахадань хэды һайхан бэ даа! Эгээл энэ үедэнь альга ташалган нэрьешэбэ. Баһа үнөөхи фотокорреспондентнүүд тайзанай урдуур үйрэжэ эхилнэд. Энэ манай басагадай хүнгэн солбоноор хатаржа байха үедэ зол жаргалта арадай хүлгөөтэ һайхан сэдьхэл, хүсэтэ дорюун эрмэлзэл, эрхэ сүлөөтэ, хүхюу согтой ажабайдал яахын аргагүй эли тодоор харагдажа, сэдьхэлэй иимэ «угалзануудые» элирхэйлжэ шадаһандань хизааргүй ехэ омог баяр түрэжэ байгаа һэн.

«Ородой лирическэ», «Ород балалайка», «Һойрой наадан», «Орошод», «Питерэй гудамжаар» гэһэн ород, буряад, эвенк хатарнууд мүн лэ амжалтатайгаар табигдаба. Илангаяа «Орошод» гэжэ эвенк хатар өөрын онсо маягтай найруулга, хүгжэм, хубсаһаараа онсо илгаржа, хамагһаа ехээр альга ташуулба.

3. Дуушадшье доротобогүй

Дуушадшье хатаршадһаа доротобогүй. «Мальчик-кудрявчик» гэжэ ород арадай дуу бүлэг басагад гурбан янзын хоолойгоор аялга ниилүүлэн, эрхим һайнаар гүйсэдхэбэд. «Эхэнэрэй ёһотой капеллэ. Тон үндэр сэгнэлтэдэ хүртэмөөр. Латыш капеллэтэй зэргэсүүлмээр» гэжэ концертдэ байлсаһан мэргэжэлтэ тэмдэглэбэ.

Дуушад инженер Б. Беляев, врач В. Смирнов, слесарь В. Трубачеев, токарь В. Далбаев, лимбэшэн, түмэр замай хүдэлмэришэн Б. Цыденов болон бусад ород арадай, совет ба буряад композиторнуудай зохёоһон дуунуудые өө-мөөгүй һайнаар гүйсэдхэжэ, магтаал һайшаалда хүртэбэд. Эндэ Д. Покрассай «Байгалай толон» гэжэ дуу нүхэр В. Далбаев илангаяа ирагуу һайханаар гүйсэдхэжэ, хүгжэмдэ абьяас ехэтэй байһанаа харуулхаһаа гадна, Ч. Павловай «Түрэл аялга», М. Фрадкинай «Шамай тундрада абаашахаб» гэжэ дуунуудые Б. Беляевтай хамта бүришье бэрхээр дуулаба.

— Тайзанһаа сэхэ урда, дүтэхэнэ дүхэриглэн зогсоһон алтан дүрсэтэ дангинанар («Арадуудай хани барисаан» гэжэ фонтан), мүн тэдэнэй дээгүүр тээ саана «огторгой өөдэ харбаһан «Восток» гэжэ алдарта Ю. Гагаринай ниидэһэн замбуулинай онгосо минии сэдьхэл зүрхыем хүдэлгэжэ, улам һайханаар дуулахыемни уряалжа байгаа һэн,— гээд, В. Далбаев һүүлдэнь хөөрөө һэн.

Гадна Б. Цырендашиевай «Сэлэнгэ», А. Фляpковскиин «Улаан-Үдэ тухай дуу», мүн концертын түгэсхэлдэ Б. Ямпиловай «Һайн даа, Эхэ орон — Росси» гэжэ дуу бүгэдэ ниитээрээ, гурбан янзын хоолой ниилүүлэн дуулалдажа:

Зориһон замда амжалта
олгоһон,
Зол жаргал айл бүхэндэ
асарһан
Түрэл партидаа гүн ехэ
баяртайбди,
Түшэг баян Эхэ орон —
Россидаа
баяртайбди,—

гээд, гараараа даллан, тайзанай гүн руу бүхы дуушад, хатаршадай гэдэргээ сухарихадань, тэндэ байгшад бултааран хүл дээрээ бодожо, альга ташан, аха дүү союзна республикануудай үнгэтэ тугууд улам һүр жабхалантайгаар налбажа, арадуудай хани барисаа харуулһан үнөөхи фонтанорьёлуурай алтан дангинанар намарай наранай гэрэл доро улам хурсаар яларан, толорон байгаа һэн. Иигэхэдэнь СССР-эй бүридэлдэ орожо, энэ үнгэрһэн табин жэл дотор түүхэеэ шэнэлжэ, түбхинэн жаргаһан буряад арадай зүгһөө түрэл Коммунис партидаа асарһан баяр баясхаламнай үнэхөөр элирхэйлэгдэжэ байгаа һэн... Нилээд амжалтатайгаар үнгэрһэн энэ концертын һүүлээр Москвагай журналистнар, мэргэжэлтэд уран бэлигтэ залуушуултай дахин уулзажа, бүри олон юумэ асуужа, бэшэжэ абаһан байхаһаа гадна, концертдэ эхинһээнь һүүл хүрэтэр байлсаһан Германска Демократическа Республикын, Монголой Арадай Республикын, Болгариин Арадай Республикын түлөөлэгшэнэр мүн москвагаархин ерэжэ, баясхалан хүргэһэн, аяар холын Буряад ороной уран һайханай бүлгэмэйхидэй бэлиг шадабаритайнь танилсаһандаа омогорхожо байһанаа мэдүүлээ һэн. «Ёһотой искусство гээшэ Буряад оронойдотнай үргэнөөр нэбтэрэнхэй юм байна. Энэ хадаа ленинскэ национальна политикын илан мандаһанай гэршэ боложо харагдана», — гэжэ болгарин нүхэр И. Стоянович тон зүбөөр ажаглаа һэн. «Энэ концерт дээрэһээтнай аха дүү буряад арадай зол жаргал, ехэ болбосорол үзэгдэбэ», — гэжэ МНР-эй түлөөлэгшэ, экономист Ч. Энх Баяр тэмдэглэбэ.

4. Һүүлшын „дабаанууд". Хахасалга

Игэжэ түрүүшынгээ амжалтаар зоригжоһон уран һайханай бүлгэмэйхид үдэртөө ВДНХ-да, үдэшэндөө Москвагай Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай, Бабаевай нэрэмжэтэ кондитерска фабрикын болон бусад предприяти, эмхи зургаануудай соёлой байшан, клубуудта, түбэй телевидениидэ ошожо, ехэ амжалтатайгаар концерт харуулһан, ВЦСПС-эй болон ВДНХ-гай хүтэлбэриин зүгһөө магтаал һайшаалда хүртэһэн байна...

«Буряад оронһоо зорижо
ерээ һэмди,
Бултанай нэрэһээ амар
мэндэеэ асараа һэмди,
Угтабаш бидэнээ урматай
халуунаар,
Уулзатараа хожом
баяртай даа, баяртай,
Уласай ниислэл — түрэл
Москва!» —

гэжэ уран һайханай бүлгэмэйхид шэнэ дуу зохёобо: СССР оронойнгоо 50 жэлэй ойе угталсаад, олон арадуудай, республикануудай түб — ниислэл Москватаяа хахасан, түрэл нютагаа бусажа ерэбэ.

Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай соёлой байшангай «Тэрэнги» һалбаранхай. Энэнь тус предприятиин хүтэлбэрилэгшэд, уран һайханай хүдэлмэрилэгшэдэй, дуушад болон хатаршадай ехэ оролдолгын аша габьяа мүн.

«Тэрэнгиин» саашадаа улам һайханаар сэсэглэн, оронойнгоо алдар солые бүри удха түгэлдэр, уран хурсаар дуулаха, дуудаха байһаниинь дамжаггүй.

Р. ЦЫБИКОВ, журналист.

50 ЖЭЛ СОО НҮХЭСЭНЭБДИ

Хари гүрэнүүдээр аяншалха дуратайшуулай тоо Буряад орондо жэлһээ жэлдэ олошорно. Энэ ушарые баримталан, нэгэ хэды жэшээ дурдая. Манай республикаһаа 1971 ондо 600-гаад, байгша ондо 900 шахуу хүн хари гүрэнүүдээр аяншалаад байна. Тиихэдэ жэлэй дууһатар үшөө 50 гаран хүн холын замда мордохоор түхеэрнэ.

Байгша ондо хари гүрэнүүдээр аяншалһан бүлэгүүдэймнай дунда адли мэргэжэлтэй хүнүүдһээ гү, али арадай ажахын нэгэ һалбариин хүдэлмэрилэгшэдһээ бүридэһэн тусгаар арба гаран бүлэг байгаа. Жэшээлхэдэ, эй модоной промышленностиин түмэр замай, байдал-һуудал хангадаг предприятинуудай, «Бурятцелинстрой» трестын хүдэлмэришэд, багшанар, эмшэлэгшэд, худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд болон бусадые дурдамаар. Эдэ бүлэгүүдые интернациональна талаарнь харабал, аха дүү ород, буряад, украин, белорус, еврей, татар болон элдэб яһатан ородог. Тэдэнэр хаанашье ябабал, эбтэй эетэй, бэе бэедээ аха дүү мэтээр хандалсажа ябадаг юм.

Түмэр замай хүдэлмэрилэгшэ Б. Б. Парчемаевай хүтэлбэрилһэн бүлэг Венгриин Арадай Республикада байхадаа, ондоо гүрэнүүдэй аяншалагшадтай хани барисаанай үдэшэ үнгэргэһэн юм. Орон бүхэнэй аяншалагшад түрэл оронойнгоо нэрэ хүндые дээрэ үргэхые оролдодог ааб даа. Тэндэ эмхидхэгдэһэн нааданда манай нютагаархин, Советскэ Союзай эрхэтэд, онсо шалгаржа, түрүүшын 3 һуури бултыень эзэлһэн байна.

Тус бүлэгтэ ябаһан аяншалагша В. С. Лукин иигэжэ хөөрөө һэн:

Тэндэ ябатараа Винницкэ областиин аяншалагшадтай уулзабабди. Гайхал юун байхаб даа. Ухаангүй халуунаар уулзаад, нютаг нютагайнгаа һонин хөөрэлдөөд, һүүлээрнь Эхэ орон тухайгаа дуунуудые дуулаабди. Бидэниие хараһан Кубын, ФРГ-гэй, Америкын, Румыниин аяншалагшад ехэ гайхаад:

— Таанад бэе бэедээ дүтэхэнэ ажаһуудаг гүт?» — гэжэ асуугаа.

— Үгы ааб даа. 7 мянган километрэй зайда ажаһуудагбди, — гэхэдэмнай:

— Долоон зуун метрэй газарта гү даа? — гэжэ бүришье ойлгожо ядаһан хэбэртэй байгаа һэн.

Совет ороной хэды уужам, дэлгэршье һаа, тэндэ һуудаг арад зон хэтын хэтэдэ хахасашагүй хани нүхэд, нэгэ ехэ бүлын гэшүүд гэжэ тэдэнэр һайн мэдэхэгүй байгаа даа. Аяар 50 жэл соо нүхэсэжэ ябана ха юмбибди даа, — гээд Лукин хөөрөөгөө дүүргэээ һэн.

М. ХАМАГАНОВА, хари гүрэнүүдээр аяншалха талаар облпрофсоведэй таһагай инструктор.

«БУРЯАД ҮНЭН» 1973 ОНДО

ЕРЭХЭ 1973 оной газетэ ба журналнуудта захил абалга сентябриин 1-һээ эхилэнхэй. Энэ политическэ ехэ удха шанартай хүдэлмэри ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн һайндэртэ бэлдэлгын үедэ үнгэргэгдэжэ байна. Тэрээнтэй дашарамдуулан, урдаһайнгаа заншалаар редакциингаа ерэхэ жэлэй түсэбтэй олон мянган уншагшадаа тобшохоноор танилсуулхамнай.

КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө, юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө совет арад социалис мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр ажаллажа байна. Энэ бүгэдэ арадай хүдэлөөндэ манай республикын хото, хүдөөгэй ажалшад эдэбхитэйгээр оролсожо, Эхэ орондоо эрхим шанартай промышленна продукци, мяха, һү, нооһо, үндэгэ элбэгээр үгэхые эрмэлзэнэ. Хүдэлмэришэн, колхозой гэшүүн, алба хаагша бүхэнэй шэн габьяата ажал хэрэгые, тэдэнэй саашанхи һанал бодолые газетын хуудаһануудта уран гоёор зураглан харуулха асуудал редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй шухалын шухала зорилго байгаа, саашадаашье байха зэргэтэй.

Партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ партийна, комсомолой, профсоюзай органуудай, нютагай Соведүүдэй үүргэ тон ехэ гээшэ. Тиимэһээ КПСС-эй райкомуудай, партийна эхин организацинуудай, комсомолой болон профсоюзай эмхинүүдэй, нютагай Соведүүдэй үдэр бүриин ажал хэрэг тухай тобшо мэдээсэлнүүд, тодорхой статья ба корреспонденцинүүд газетын номер бүхэндэ толилогдожо байхаар хараалагдана. Иимэ материалнууд гол түлэб «Партийна ажабайдал», «Профсоюзай ажабайдал», «Комсомолой ажабайдал», «Соведүүдэй хүдэлмэри» гэхэ мэтэ гаршагууд доро толилогдожо байха.

Байгша оной май һарада болоһон КПСС-эй ЦК-гай Пленум «Партийна документнүүдые һэлгэхэ тухай» тогтоол баталан абаһан байна. Энэ хадаа эмхидхэлэй-политическэ ехэ удха шанартай хэрэг болоно. Партиин райкомуудта, партийна эхин организацинуудта шухала кампанида бэлдэлгын хүдэлмэри эхилэнхэй. Тиимэһээ энэ асуудалда ерэхэ жэл соо газетэмнай ехэ анхарал хандуулха болоно.

Социалис мүрысөө саашадаа улам һайнаар эмхидхэдэг, ударидадаг болохо хэрэгтэ партиин ЦК бүри ехэ анхарал табина. Тиимэһээ мүрысөөнэй гурим тодорхойлхо, тэрэнэй ябаса, дүнгүүдыень согсолхо асуудалнуудаар газетын хуудаһануудта үдэр бүри бэшэгдэжэ байха. Ажалай түрүүшүүлэй баян дүй дүршэл, эрдэм наукын туйлалтанууд тушаа ходо бэшэгдэжэ, ерэхэ жэлдэ «Түрүү дүй дүршэлэй хуудаһан» олоор гаргагдаха.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэдэй политическэ һуралсал һайжаруулха, ажалшадай экономическа эрдэм мэдэрэл дээшэлүүлхэ асуудалнуудта КПСС-эй Центральна Комитет ходо анхаржа байдаг. «Политическэ һуралсал» гэһэн гаршагтай материалнууд толилогдоно. Партийна эхин организацинууд ажалшадай дунда үдэр бүри ойлгууламжын, хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри ябуулжа байдаг гээшэ. Эдэ асуудалнуудта ерэхэ жэлдэ урда урдынхиһаа ехэ анхарал табигдажа байхаар түсэблэгдэнэ.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН, промышленна үйлэдбэриин ашаг үрые саашадань улам ехэ болгохо, хямда сэнтэйгээр ехэ продукци абадаг болохо, ажалай эмхидхэл нарижуулан һайжаруулха, хараалагдаһан түсэб ба абтаһан уялганаудай дүүргэлтын түлөө коллектив, ажалша хүн бүхэнэй үүргэ ба харюусалга дээшэлүүлхэ тушаа газетэ захигшадай һонирхон уншамаар материалнууд «Юһэдэхи табан жэл: эршэ, шанар, дэлисэ», «Табан жэлые — болзорһоонь урид», «Промышленность — хүдөө ажахыда», «Шэнэ барилганууд», «Экономическа шэнжэлэл», «Үүсхэл гаргаһан ажахыда» гэхэ мэтэ гаршагууд доро ерэхэ жэлдэ толилогдожо байха.

Ажалша хүн манай газетын гол герой болоно. Тиимэһээ олоной дунда хүндэтэй болоһон хүдэлмэришэд, колхозой гэшүүд, соёл культурын ажал ябуулагшад тухай уран гоёор бэшэһэн очеркнууд, зураглалнууд, корреспонденцинүүд номерһоо номерто хэблэгдэжэ байха. Тиимэ материалнуудые «Табан жэлэй түрүүшүүл», «Ажалай баатарнууд», «Юрын хүн тухай», «Коммунист тухай хөөрөөн», «Нүхэр тухайгаа» гэхэ мэтэ гаршагууд доро толилхобди.

Олон мянган уншагшадайнгаа эрилтые хараада абажа, хирэ хирэ болоод лэ «Эрдэм техникын эди шэди» гэһэн, мүн уран зохёолой хуудаһануудые гаргажа байхаар түсэблэнэбди. Тиихэдэ «Биирэ», «Аялга», «Номой таг», «Театр» гэхэ мэтэ гаршагтай хүнэй хужарлан уншамаар материалнууд газетэдэ толилогдожол байха.

ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойдо бэлдэлгэ мүнөө орон доторнай үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа байна. Энээнтэй дашарамдуулан «Манай үеын хүн» гэһэн очеркнуудай конкурс соносхогдоо, «Би — совет хүнби» гэһэн шэнэ анкетэ-гаршаг бии болгогдоо бэлэй. Эдэ гаршагууднай ерэхэ 1973 ондо үргэлжэлүүлэгдэхэ байна.

«Түрүү хүнэй үгэ». Баһал шэнэ гаршаг. Иимэ гаршаг доро газетымнай түрүүшын хуудаһанда энэ жэл соо олохон статья толилогдоо. Республикын арадай ажахын бүхы һалбаринуудай түрүү хүдэлмэришэд, малшад, таряашад ба соёлой, гэгээрэлэй, искусствын эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд энэ гаршаг доро өөһэдынгөө ажал хэрэг, саашанхи һанал бодол тухайгаа тодорхойгоор хөөрэдэг байна. Мүн тиихэдэ ажал хүдэлмэридөө дайралдадаг дутагдалнууд тушаа нюур сахингүй сэхэ хэлэдэг юм. Ерэхэ жэлдэшье «Түрүү хүнэй үгэ» гэһэн гаршаг доро ажалай түрүүшүүлэй статьянуудые тунхаглажа байха зорилготойбди.

ЕРЭХЭ 1973 оной зун манай Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын тогтоһоор 50 жэл гүйсэхэнь. Энэ һайндэрые угтуулан республика доторнай соёлой хоёр жэлэй добтолго соносхогдоо һэн. Энэ асуудалаар байгша ондо нилээд олон статья, корреспонденцинүүд толилогдоо. Ерэхэ жэлдэ «Соёлой хоёр жэлэй добтолго» гэһэн гаршагаа үргэлжэлүүлжэ, энэ шухала хүдэлмэриин ябаса тухай тобшо мэдээсэл, тодорхой корреспонденцинүүдые толилжо байхабди.

Республикын 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан Буряад орондо Совет засаг байгуулхын, тэрэниие бэхижүүлхын түлөө тэмсэгшэд, промышленность ба хүдөө ажахые хүгжөөхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлһэн хүнүүд тухай һонирхолтой статьянуудые, уран гоёор бэшэгдэһэн зураглал, очеркнуудые олоор толилхо гэжэ түсэблэһэн байнабди. Мүн тиихэдэ ажалай түрүүшүүл, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсаһан Буряадай баатарнууд тухай материалнууд газетын хуудаһануудта ехэхэн һуури эзэлхэ байна.

Манай газетын эдэбхитэй хүдөө бэшэгшэдэй нэгэн, эрдэмтэ агроном Б. Гомбоевой «Мэргэжэлтэ ба сагай эрилтэ» гэһэн статья газетэдэ һаяхан толилогдоо һэн. Тус статья дотор хүдөө ажахын мэргэжэлтын ажал хүдэлмэри тушаа хэдэн шухала асуудал табигдана. Тиимэһээ «Мэргэжэлтэ ба сагай эрилтэ» гэһэн тусхай гаршаг бии болгоод, ерэхэ жэл соо олохон статья, корреспонденцинүүдые толилхо зорилготойбди.

Субботын, амаралтын үдэрэй номернуудта «Толи», «Саянһаа Витим хүрэтэр» гэжэ хуудаһанууд гаргагдадаг болоһоор үнинэй. Эдэ хуудаһануудтаа элдэб янзын темэнүүдээр һонирхолтой материалнуудые ерэхэ жэлдэ гаргажа байхаар түсэблэнэбди.

Совет орон дотор, социализмын аха дүү гүрэнүүдтэ, юртэмсэ дээрэ боложо байһан шэнэ һониноор манай олон мянган уншагшад үдэр бүри һонирхожо байдаг гээшэ. Эдэ асуудалнуудаар элдэб янзын материалнууд «Совет орон доторнай», «Социализмын оронуудта», «Россин эгэшэ дүү республикануудта», «ТАСС: шэнэ һонин», «Хилын саанаһаа», «Уласхоорондын шэнжэлэл» гэһэн гаршагууд доро үдэр бүри толилогдожо байдаг. Эдэ гаршагууднай ерэхэ жэлдэ баһал үргэлжэлүүлэгдэхэ. Тиихэдэ «Дэлхэйн һонинной дээжэ» гэһэн шэнэ гаршаг бии болгогдохоор хараалагдана.

Архидалга ба алкоголизмда эсэргүү тэмсэл улам шангадхаха тухай асуудалаар шухала тогтоолнуудые КПСС-эй ЦК, Совет правительство энэ жэлдэ баталан абаад, мүнөө тэдэниие бэелүүлхын түлөө ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Энээнтэй дашарамдуулан газетын хуудаһануудта «Архи — ажалай, ами наһанай дайсан» гэһэн шэнэ гаршаг бии болгогдоо, Будамшуу ажалаа нилээд һайжаруулаа. Ерэхэ жэлдэ энэ гаршагнай үргэлжэлүүлэгдэжэ, зарим нютагуудта дайралдадаг үнгэрһэн сагай үлэгдэлтэй, архиин «нүхэдтэй» Будамшуу бүри шангаар тэмсэхэ зорилготой байна.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд хадаа манай ажалай үндэһэ һуури болодог гээшэ. Газетэ хадаа уншагшадай эдэбхитэй туһаламжын хүсөөр лэ гаража байдаг. Уншагшад ба эдэбхитэдэй бэшэгүүд газетыемнай бүри һонин болгоно. Ажалшадай бэшэгүүдээр бүридүүлэгдэһэн «Ажалшад зүбшэнэ, дурадхана, шүүмжэлнэ» гэһэн тусхай хуудаһан һарадаа нэгэ дахин гаража байха. Мүн «Редакцида ерэһэн бэшэгүүд», «Манай почтын һонин», «Асуугты — харюусахабди», «Хэблэгдээгүй бэшэгэй мүрөөр», «Хэмжээн абтаа», «Спортын һонин» гэһэн гаршагууднай ерэхэ жэлдэ үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

Тобшохоноор хэлэхэ болоо һаа, 1973 ондо хэхэ ажалнай ехэ. Түрэл Коммунис партиингаа ударидалга доро Буряадай республикын город болон хүдөө нютагуудта боложо байһан ехэ ехэ хубилалтанууд тухай үдэр бүри дэлгэрэнгыгээр, гүнзэгы удхатайгаар, уран хурсаар зураглан бэшэхэ хэрэг журналист бүхэнэй, хүдэлмэришэн ба хүдөө бэшэгшэ бүхэнэй, манай олон мянган уншагшадай нэрэ хүндын хэрэг, шухала зорилго болоно.

ХҮНДЭТЭ НҮХЭД, УНШАГШАД! «БУРЯАД ҮНЭН» ГАЗЕТЫН ҺОНИНИИЕ ҮДЭР БҮРИ УНШАЖА БАЙХЫН ТУЛА 1973 ОНДО ГАЗЕТЭЕЭ ЗАХИХАЯА БҮ МАРТАГТЫ!

ХАНИ НҮХЭДЭЙ НААДАН

Столой теннис наадалгаар уласхоорондын мүрысөөн

«Труд» бүлгэмэй спортын ордон соо столой теннис наадалгаар нүхэр ёһоной уласхоорондын мүрысөөн хоёр үдэрэй туршада боложо дүүрэбэ. Һонирхолтой энэ наааданда аха дүү Монголой Арадай Республикын, Россин Федерациин суглуулагдамал команданууд хабаадаа юм.

Манай республикын теннис наадагшад Наташа, Михаил Серышевтэн, Владимир Коденев, Альберт Запорожский гэгшэдэй туйлаһан амжалта республика соогоо мэдээжэ болохоһоо гадна, Алас-Дурна зүгэй, мүн РСФСР-эй хото городуудта һураг суутай болонхой юм. Эндэ манай республикын теннис наадагшадай тренер, Бүхэсоюзна категориин судья Владимир Плутт гэгшын хубита ехэ. Тэрэ һүүлэй үедэ олон спортсменүүдые һургаһан, хүмүүжүүлһэн байна.

Россин Федерациин суглуулагдамал командада оруулагдажа, манай Улаан-Үдэ хото ерэгшэдэй дунда орон дотороо мэдээжэ болоһон спортсменүүд олон байба. Тэдэнэр Красноярск хотоһоо ерэһэн мастерта кандидадууд Тамара Шубина, Наталья Боброва, Сочи хотоһоо — СССР-эй спортын мастер, энэ жэлдэ РСФСР-эй чемпион болоһон, Европын түрүү һуури эзэлхэ наадаанда хабаадалсаһан Мария Каспарова, Ленинградһаа — РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөндэ хабаадалсаһан, спортын мастер Василий Торлакян, СССР-эй чемпион, спортын мастер Раиса Свинкина болон бусад болоно.

Нааданай эхилэн сасуу эхэнэрнүүд спортын ордондо суглараргшадай анхарал татаба. Эндэ Раиса Свинкина Мария Каспаровае шүүхэдээ, 5 очкотой боложо, түрүү һуури эзэлбэ. Тиихэдэ Шубина, Боброва, Каспарова гэгшэд аб адлихан очкотой боложо, хоорондоо дахинаа наадаха болобо. Эндэ Каспарова Шубина хоёр хоёрдохи, гурбадахи һуури эзэлхэ болоно. Манай республикаһаа энэ наааданда хабаадалсаһан Цыржима Дугарова зургаадахи һуури эзэлээ.

Монголой Арадай Республикын түлөөлэгшэ, спортын мастер Отхон Жаргал бусадай дундаһаа шадамар бэрхээр наадажа гараа гэжэ тэмдэглэмээр. Аха дүү ороной түлөөлэгшэд теннис наадажа эхилһээр оройдоо 12 жэл боложо ябана. Тиибэшье МНР-тэ столой теннистэ дуратай спортсменүүд олон болоһон. Мүнөө тус ороной нэгэдэхи командын спортсменүүд Корейн Арадай Демократическа Республикын спортсменүүдтэй наадахаар бэеэ зэһэжэ байнхай. Тэрэ нааданиинь Пхеньян хотодо ноябрь һарада үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэһэн наааданда Василий Торлакян бүхы уулзалгануудаа эрхимээр үнгэргэжэ, түрүү һуури эзэлбэ. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые Владимир Корчминский, Альберт Запорожский гэгшэд эзэлһэн байна.

Хоёр хоёроороо наадагшадай дундаһаа Каспарова — Свинкина, Бямбажав — Торлакян гэгшэд эрхимлэбэ.

Россин Федерациин командатай нүхэр ёһоной уулзалга үнгэргэхөөр ерэһэн командын гэшүүд булта залуушуул юм. Эдэнэр лэ 1975 ондо үнгэргэгдэхэ дэлхэйн түрүү һуури эзэлхэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, оронойнгоо нэрэ солые хамгаалха.

Айлшад Улаан-Үдэ хотоһоо аян замаа үргэлжэлүүлжэ, Эрхүү, Алма-Ата хотонуудай спортсменүүдтэй нүхэр ёһоной уулзалга үнгэргэхэ болоно.

Б. БАЛЬЧИНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (...) Буряадай АССР-эй командын түлөөлэгшэ Альберт Запорожский, Монгол Арадай Республикын (...) мастер Бямбажаб (...) наадажа байна.

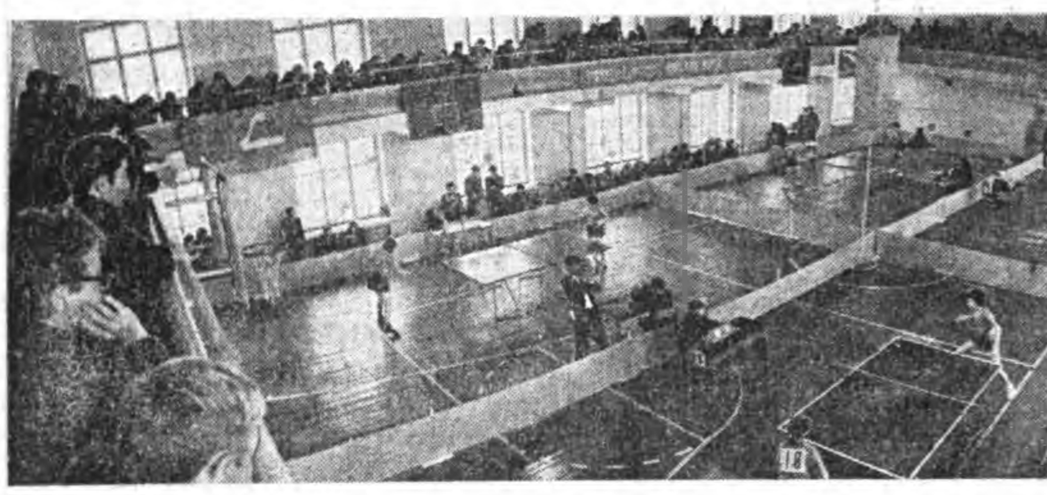

Столой теннис хараха дуратайшуул «Труд» бүлгэмэй спортын ордоной зал соо үнгэргэгдэһэн наадада олоороо ерэжэ, һонирхон хараа. Түрүүшынхеэ үнгэргэгдэһэн уласхоорондын наадаанда хабаадалсагшад хоорондоо дүрбэн бүлэг боложо хубаараад, хоёр үдэрэй туршада наадаһан байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: наадан[...] харуулагдана.

В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

НЬЮ-ЙОРК

АНГИИН ТЭМСЭЛ ШАНГАДАНА

ТАСС

Октябрь һарада Холбоото Штадуудта ангиин тэмсэл улам шангадаһан байна. Экономическа аша туһаяа, профсоюзай эрхэнүүдээ сахин хамгаалхын тула американ ажалшадай хэһэн буһалгаан урдань үзэгдөө дуулдаагүй хэмжээндэ хүрэбэ.

Хэмһээ үлүүгээр хашажа хүдэлгэхэ, хүдэлмэришэдые олоорнь ажалһаань гаргаха ябадал буруушаажа, автомобиль бүтээдэг промышленностиин хүдэлмэришэд эршэмтэй тэмсэл хэнэ. «Дженерал моторс» гэдэг корпорацида эсэргүүгээр тэмсэхэдээ, автомобильна, замбуулинай промышленностиин, хүдөө ажахын машина бүтээлгын предприятинуудай хүдэлмэришэдэй нэгэдэмэл профсоюз компанида хабаатай элдэб заводуудта саг зуурын буһалгаануудые үнгэргэнэ.

Иимэ буһалгаанууд концернын бусад предприятинуудые автомашинын детальнуудаар хангадаг заводуудай ажал хэрэгтэ һаад тойбо татана.

Үнгэрһэн неделидэ «Дженерал моторс» гэдэг корпорациин Огойо, Миссури, Джорджи штадуудтахи 3 предприятида иимэ буһалгаанууд боложо, 14,5 мянган хүдэлмэришэд тэдээндэ хабаадалсаһан байна.

Фэрфакс (Канзас штат), Джейнсвилл (Висконсин штат), Арлингтон (Техас штат) хотонуудтахи заводуудта буһалгаанууд боложо, автомобиль бүтээдэг 12,5 мянган хүн ажалаа зогсооһон байгаа.

Авиационно, түмэр замай лининүүдые хангадаг хүдэлмэришэд эрхэнүүдээ хамгаалжа, эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Октябриин 20-до 15 мянган хүдэлмэришэд буһалгаа эхилжэ, салин хулһыень дээшэлүүлхэ эрилтэ табиһан байна.

Багшанарай буһалгаанууд ороной элдэб районуудта боложо үргэлжэлһөөр.

Калифорнидохи хүдөө ажахын хүдэлмэришэд, Нью-Йоркын барилгашад, хүгжэмшэд, Канзас-Сити хотодохи газетэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд буһалгаална.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

Эрдэмтэ багшанарай тоосоон

РСФСР-эй багшанарай научна бүлгэмэй Буряадай отделениин тоосоото һунгуулиин конференци Улаан-Үдэдэ үнгэргэгдэбэ. Соведэй түрүүлэгшэ, профессор М. Н. Мангадаев отделениин хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл хээ. 10 делегат элидхэл тушаа үгэ хэлээ.

РСФСР-эй багшанарай научна бүлгэмэй республиканска Соведэй болон шалгалтын комиссиин шэнэ бүридэл һунгагдаба.

М. Н. Мангадаев Буряадай отделениин Соведэй түрүүлэгшээр һунгагдаа. Тиихэдэ багшанарай научна бүлгэмэй Бүхэроссин IV съезддэ 7 делегат һунгагдаа.

Б. БУРАЕВ,
БурАССР-эй һургуулиин габьяата багша.

ШЭНЭ МАГАЗИН

Үнгэрэгшэ жэлдэ Хориин совхозой Аалан һууринда шэнэ клуб бодхоогдоһон, хүшөө табигдаһан юм. Харин мүнөө жэлдэ тус тосхондо шэнэ магазин баригдажа, һая баяр ёһололой оршон байдалда толлогдобо.

Отделениие эрхилэгшэ С. Базардараев, КПСС-эй райкомой болон аймгүйсэдкомой түлөөлэгшэд нютагай зониие шэнэ магазинтай болоһонтойнь дашарамдуулан амаршалгын үгэ хэлээ, сугларагшадай ажалда амжалта хүсөө.

Шэнэ магазинда наймаалагшаар томилогдоһон Н. С. Доржиева наймаа хэжэ эхилбэ.

Б. ЛАЙДАПОВ.

ГАВАНА

АЙЛШАЛАЛГА ДҮҮРЭБЭ

ТАСС

КПЧ-гэй ЦК-гай гэшүүн, ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Богуслав Хнеупек түрүүтэй Чехословакиин делегаци Кубада айлшалжа дүүргэбэ.

ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Кубын гадаадын хэрэгүүдэй министр Рауль Роатай эндэ уулзажа хөөрэлдөө. ЧССР-эй делегаци Кубын КП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, премьер-министр Фидель Кастро, Кубын КП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Республикын президент Освальдо Дортикос ба тусхай тушаалтадтай уулзаһан байна. Делегациин гэшүүд орон соогуурнь аяншалжа, Кубадахи социалис байгуулалтын ажал хэрэгүүдтэй танилсаа.

ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй Кубада айлшалалга хоёр ороной хоорондохи хани барисаае, харилсаа холбоое саашадань хүгжөөхэ байна гэжэ нютагай хэблэл тэмдэглэнэ.

КАИР

ҮГЭЕЭ ОЙЛГОЛСОБО

ТАСС

Хоёр ороной хоорондохи буудалдаа зогсоохо тухай хэлсээнэй бэелэлгын хойноһоо хиналта хэхэ сэрэгэй хамтын комиссинуудые байгуулха тухай Йеменэй Арадай-Демократическа Республикын премьер-министр Али Насер Мухаммед, Йеменэй Араб Республикын премьер-министр Мохсен Аль-Айни үгэеэ ойлголсобо. Эдэ комиссинууд урдахи зорилгонуудаа бэелүүлжэ эхилбэ. НДРИ-гэй, ЙАР-ай арминуудай штабуудай начальнигуудай уулзалга үнгэргэхөөр түсэблэгдэнэ гэжэ эндэ ерэһэн НДРИ-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Мухаммед Салех Мутыа мэдээсэбэ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО

НЬЮ-ЙОРК

А. Дэвисэй мэдүүлгэ

ТАСС

«Хаанта хархис засагые һамна сохижо унагаагаад, олон үндэһэ яһатанһаа бүридэһэн социалис республиканууд хүгжэн һалбараа. Империалис дарлалта мүлжэлгэһөө сүлөөрхын түлөө тэмсэжэ байгаа дэлхэйн арадуудта Советскэ Союз толотомо жэшээ болоно», — гэжэ США-гай Компартиин ЦК-гай гэшүүн Анджела Дэвис ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. Социалис общество байгуулха хэрэгтэ, тодорхойлон хэлэбэл, национальна асуудал шиидхэхэ талаар Советскэ Союз нилээд ехэ амжалта туйлаа гэжэ һаяхан СССР-тэ аяншалһан американ коммунистка тэмдэглээ. Совет засагай жэлнүүдтэ эндэхи арадуудай туйлаһан асари ехэ амжалтануудые Совет Дунда Азиин республикануудаар аяншалжа, хараһан байнабди гэжэ Анджела хөөрэбэ.

Совет эхэнэрнүүд ажахын бүхы һалбаринуудта хүдэлнэ, үнгэржэ ерэхэдээ, замбуулинай дайда хударшье ниидэнэ гэжэ А. Дэвис тэмдэглээ. Энэмнай эхэнэрнүүдэй эрэшүүлтэй адли тэгшэ эрхэтэй болоһыень гэршэлнэ бшуу.

1917 ондо СССР-эй арадуудай зааһан социалис ёһоной шэнэдхэлгын замда бусад оронуудай арадууд ороһон байна гэбэ. СССР-эй туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлээгүй һаань, бусад оронуудта социализмын илалта туйлахань угаа бэрхэтэй байха һэн гэжэ А. Дэвис тэмдэглэбэ.

Советскэ Союз түрүүтэй социализмын оронууд бүхы дэлхэйн арадуудай революционно тэмсэлэй, түрүү үзэлтэй хүнүүдэй национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй түшэг тулгуури болоно гээд А. Дэвис мэдүүлбэ.

НЬЮ-ЙОРК

Эб найрамдалай аша туһада

ТАСС

Уласхоорондын гол шухала асуудалнуудые ООН-ой Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ аша үрэтэйгөөр зүбшэлэлгэдэ социалис хани харилсаата оронууд горитой туһа нэмэри хээ гэжэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXVII сессиин түрүүлэгшэ Станислав Тремчиньский мэдүүлээ.

Ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор харилсан оршохо ленинскэ ёһо гуримуудые гадаадын политикынгаа үндэһэ һуурида табидаг социалис оронууд эб найрамдалта дурадхалнуудые оруулаа гэжэ тэрэ ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ.

Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай үүсхэлье сессиин делегадууд үндэрөөр сэгнээ гэжэ С. Трепчиньский хэлэһэн байна. Юрэнхы хөөрэлдөөндэ хабаадалсажа үгэ хэлэһэн олонхи ораторнууд буу зэбсэг хуряаха бүхэдэлхэйн конференци үнгэргэхэ гэһэн үүсхэлые дэмжэһэн байгаа. СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй оруулһан «Уласхоорондын харилсаанда хүсэ хэрэглэхэгүй ба ядерна буу зэбсэг хэрэглэлгые хэтэдэнь хорихо тухай» шухала дурадхалые делегадууд һайшаан угтаа.

Эдэ дурадхалнуудые бодото дээрэнь бэелүүлгэ КПСС-эй XXIV съезд дээрэ табигдаһан эб найрамдалта программа бэелүүлхэ хэрэгтэ шухала алхам болохо байна. Тиихэдэ тэрэ Советскэ Союзай ба социалис хани харилсаата бүхы гүрэнүүдэй нэрэ хүндые саашадань дээшэлүүлхэ юм.

САНТЬЯГО

Президент Альендиин пресс-конференци

ТАСС

«Гүрэнэй урбалта хэхэ гэһэн али бүхы һэдэлгэнүүдые Чилиин правительство даража шадахаар хүсэтэй. Юундэб гэхэдэ, уялгадаа үнэн сэхэ зэбсэгтэ хүсэнүүд, арад зон тэрэнэй талада байна бшуу», — гэжэ Республикын президент Сальвадор Альенде Чилиин ба хариин оронуудай журналистнуудта зорюулжа, пресс-конференци үнгэргэхэдөө мэдүүлбэ.

Хархис хүсэнүүдэй һүйдхэлтэ ябуулганууд бууража байна гэжэ президент тэмдэглээ.

Хуули буса буһалгаануудые хэжэ, орон дотор үймөө татахые һэдэһэн хархис хүсэнүүдэй харата ябуулгануудые Чилиин олон зуугаад мянган зон, тэдэнэй дунда Арадай нэгэдэлэй правительствын тала баридаггүйшье хүнүүд мэдэрхэ баатай болоо гэжэ Сальвадор Альенде мэдүүлбэ. Чилиин ажалшад политическэ гүнзэгы мэдэрэлтэй, үнэн сэхэ байһанаа харуулаа гээд тэрэ тэмдэглэһэн байна.

Хойто жэлэй мартда болохо парламентын һунгалтада энэ ушар хэрэг ямараар нүлөөлхэ гээшэб гэһэн асуудалда Сальвадор Альенде харюусахадаа, Республикын президент байһан хадаа энэ һунгалта үнгэргэхэ шухала эрхэ байдал байгуулха ёһотойб гэбэ. Энэ һунгалтада Арадай нэгэдэлэй правительство амжалта туйлаха байха гэжэ этигэн найдажа байһанаа мэдүүлээ.

ПАРИЖ

Һаналаа нэгэдэлгэеэ бэхижүүлхэ

ТАСС

Сүлөөгэйнгөө ба бэеэ дааһан байдалайнгаа түлөө тэмсэжэ байһан баатарлиг вьетнам арадтай һанал нэгэтэй байлгаяа бэхижүүлхэ уряатай статья Франциин Коммунис партиин Политбюрогой гэшүүн Жак Дюкло «Юманите» газетэдэ толилуулба.

Зэрлиг бүдүүлиг бомбодолго ба Вьетнамда эсэргүү дайнай бүхы ябуулгануудаа дары болюулхынь, Тхиеугэй хархис засагые США-гай дэмжэлгээ болюулхынь тула, Вьетнамһаа США-гай бүхы сэрэгүүдээ гаргахынь, хуби заяагаа өөһэдөө шиидхэхэ эрхэ вьетнам арадта олгохынь тула Франциин арад эрид шангаар тэмсэхэ ёһотой гэжэ тэрэ тэмдэглэнэ.

ХАНОЙ

ШЭБЭ ДОБТОЛГОНУУД

ТАСС

Октябриин 21-дэ Вьетнамай Демократическа Республикын олохон провинцинуудай хото ба тосхонуудые американ авиаци дахинаа бүдүүлигээр бомбодобо. Куангбинь провинциин нютагуудые стратегическэ «В-52» түхэлэй бомбардировщигууд бомбодоһон, Тханьхоа провинциин эрье шадарай һуурин тосхонуудые американ флодой сэрэгэй корабльнууд буудаһан байна. Эдээнһээ уламжалан, амгалан зоной дундаһаа алуулһан хүн олон. Байрын гэрнүүд, промышленна предприятинууд, уһа хааһан түхеэрэлгэнүүд һандаргагдаа.

Вьетнамай Демократическа Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ октябриин 22-то мэдүүлгэ тунхаглахадаа, хархис муухай бомбодолгоёо, ДРВ-гэй бэеэ дааһан, аюулгүй байдалда хоро хүргэһэн бусад ябуулгануудаа дары болюулха эрилтэ США-гай үмэнэ табиба.

Октябриин 18-да американ «Ф-4» түхэлэй самоледуудай Куангбинь провинциин нютагуудта зэрлиг бүдүүлигээр добтолходонь, ДРВ-гэй зенитчигүүд хоёрыень буудажа унагаагаа. Октябриин 19-дэ эрье шадарай нютагуудые буудажа байһан американ сэрэгэй кораблиие Нгеан провинцидахи патриодууд артиллереэр буудажа һандааһан байна.

Тиигэжэ Вьетнамай Демократическа Республикын газар дээрэ унагаагдаһан США-гай самолёдуудай тоо 4011 болобо.

БЕЙРУТ

Хархис ябуулганууд үргэлжэлһөөр

ТАСС

Ливанда эсэргүүгээр Тель-Авив сэрэгэй харата ябуулгануудые хэжэ үргэлжэлһөөр. Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Израилиин агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй самолёдууд ороной урда районууд дээгүүр, тэдэнэй дунда Тир, Сайда, Набатия хотонууд дээгүүр тагнуулай ниидэлгэнүүдые хэһэн байна.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһан[...] КПСС-эй ЦК-гай, СССР[...] Верховно Соведэй Президиум[...], СССР-эй Министр[...] дэй Соведэй амаршалга[...] «Партийна комитедэй[...] — түрүү бэшэг». «Мура[...] нэй түужа бэшэг» [...] луулбари. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ.

Хоёрдохи хуудаһан[...] «Партийна даабари» [...] корреспонденци. Турэл [...] домнай. Нютаг нютагай [...]

Гурбадахи хуудаһан[...] «Бэдэрэлгын замаар» [...] А. Малмейстерай [...] Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһан[...] Нютаг нютагай [...] Спорт.

СЭЭХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА «ОРБИТА» ХАРУУЛГА
14.05 — Һургуули[...] рагшадта [...] программа. 14.35 — [...] һонин. 14.45 — Үнгэрэ[...] видени. «Арглото» [...] ма.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛГА
16.20 — «Советская [...] риот» — киножурнал. [...] — «Уласхоорондын наадан»

«ОРБИТЫН» ПРОГРАММА
16.30 — Спортивна [...] жуулга. 17.05 — «Пр[...] риинхид» [...] 17.35 — «Саяна[...] ник Вацатко принимает [...] ры» — Чехословакиин [...] һайханай фильм. (1,2-[...] серинүүд). 19.00 — [...] мя» — мэдээсэлэй программа [...] 19.30 — Гэрэй [...] ра «Будапешт» ансамбль [...] концерт. 19.50 — «Т[...] шын фильмүүд». «Полный [...] ка» — уран һайханай фильм.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛГА
20.30 — Телепан[...] 20.50 — «Табан жэлэй [...] хамнууд» — телеочерк [...] 21.20 — Туралхидтэ [...] лагдахан программа [...]

«ОРБИТА» ХАРУУЛГА
21.55 — «СССР—ФР[...] ЦИ: аша үрэтэй хамтын [...] рилсаа холбоон» Л. Н. [...] невэй Франци айлшала[...] дээ зорюулагдана. [...] дамжуулга. 22.25 — [...]-гай тэ телевидени. «Жёнэ Ми[...] невеста» — уран һайханай телевизионно фильм.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-0[...], зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-5[...], культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-8[...], информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

 ● Типография управления по делам издательства, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04599. Заказ № 1365